

Fremsat den 24. marts 2010 af socialministeren (Benedikte Kiær)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om social service, lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og sundhedsloven samt om ophævelse af lov om forebyggende hjemmebesøg til ældre m.v.

(Afbureaukratisering på området for ældre, handicappede m.fl.)

§ 1

I lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 941 af 1. oktober 2009, som ændret ved § 10 i lov nr. 434 af 8. maj 2006 og § 2 i lov nr. 316 af 28. april 2009, foretages følgende ændringer:

1. I § 14 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. Private tilbud efter § 66, nr. 4, og §§ 101 og 107 kan kun registreres i Tilbudsportalen, hvis den stedlige kommunalbestyrelse har truffet afgørelse om optagelse af tilbuddet som generelt egnet. Har en anden kommunalbestyrelse eller et regionsråd indgået en generel aftale om anvendelse af samtlige pladser i tilbuddet, træffes afgørelse efter 1. pkt. dog af denne kommunalbestyrelse eller dette regionsråd.«

Stk. 3-4 bliver herefter stk. 4-5

2. I § 14, stk. 3, 3. pkt., der bliver stk. 4, 3. pkt., udgår »og bruger- og pårørenderåd«.

3. I § 14, stk. 4, 1. pkt., der bliver stk. 5, 1. pkt., indsættes efter »nærmere regler om Tilbudsportalen, herunder«: »om afgørelse om optagelse efter stk. 3 og«.

4. § 17 ophæves.

5. § 32, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Socialministeren fastsætter nærmere regler om samarbejdet med forældre, om inddragelse af barnet eller den unge, om udredning af barnets eller den unges behov og om fremgangsmåden ved kommunens sagsbehandling.«

6. I § 52, stk. 3, nr. 4, udgår »eller § 144«.

7. Efter § 79 indsættes:

»§ 79 a. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde forebyggende hjemmebesøg til alle borgere, der er fyldt 75 år, og som bor i kommunen.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen tilrettelægger besøgene efter behov. Kommunalbestyrelsen skal dog tilbyde mindst ét årligt forebyggende hjemmebesøg.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan vælge at undtage de borgere, som modtager både personlig pleje og praktisk hjælp efter § 83, fra ordningen om forebyggende hjemmebesøg.

Stk. 4. Socialministeren kan i samarbejde med indenrigs- og sundhedsministeren fastsætte regler om de kommunale forpligtelser efter stk. 1-3, herunder om samordning med andre generelle kommunale forebyggende og aktiverende foranstaltninger.«

8. § 89, stk. 1, affattes således:

»I forbindelse med afgørelsen efter dette kapitel skal ansøgeren skriftligt oplyses om, hvilken hjælp der er bevilget. Kommunalbestyrelsen kan ved mindre, begunstigende justeringer i hjælpen undlade at fremsende en ny skriftlig oplysning herom til borgeren.«

9. § 89, stk. 2 og 3, ophæves.

Stk. 4 bliver herefter stk. 2.

10. I § 101, stk. 4 og 5, udgår »godkendt«.

11. I § 143, stk. 1, ændres »plejefamilier og opholdssteder efter § 142, stk. 1, 4 og 5« til: »plejefamilier efter § 142, stk. 1 og 4«.

12. § 144 ophæves.

13. I § 148 a, stk. 1, indsættes efter »og økonomi«: », herunder om grundlaget for afgørelsen efter § 14, stk. 3, om optagelse af et privat tilbud på Tilbudsportalen fortsat består«.

14. I § 148 a indsættes som stk. 3:

»Stk. 3. Socialministeren fastsætter nærmere regler om tilsyn med private opholdssteder efter § 66, nr. 4, private behandlingstilbud efter § 101 og private botilbud efter § 107.«

15. I § 151, stk. 2, 1. pkt., og § 151 a, stk. 2, 1. pkt., udgår »ét anmeldt og«.

16. § 151, stk. 3-5, ophæves.

17. § 151 a, stk. 3, affattes således:

»Stk. 3. Som led i hvert tilsynsbesøg skal kommunalbestyrelsen sikre, at den service, der generelt leveres i friplejeboligbebyggelsen, er i overensstemmelse med friplejeboligleverandørens certifikation.«

18. I § 161, stk. 3, indsættes efter »til madserviceordninger«: »og til midlertidig hjælp efter § 83, stk. 1«.

19. § 166, stk. 2, ophæves.

§ 2

I lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, jf. lovbekendtgørelse nr. 1203 af 10. december 2009, som ændret ved § 11 i lov nr. 434 af 8. maj 2006 og § 1 i lov nr. 316 af 28. april 2009, foretages følgende ændringer:

1. I § 12 c indsættes efter »Til brug for tilrettelæggelsen af omsorgsopgaver m.v. efter«: »§ 79 a og« og », lov om forebyggende hjemmebesøg til ældre m.v.« udgår.

2. I § 30, stk. 1, 1. pkt., ændres »etableres et ældreråd« til: »etableres mindst ét ældreråd«.

3. § 30, stk. 2 og 3, affattes således:

»Stk. 2. Ældrerådet består af mindst 5 medlemmer, og for hvert medlem kan vælges en stedfortræder. Der kan ikke anvendes listeopstillinger eller indgå valgforbund i forbindelse med valg til ældreråd.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal i samarbejde med ældrerådet fastlægge de nærmere rammer for rådets virke, herunder aftale nærmere om, hvordan og i hvilket omfang ældrerådet skal høres. Såfremt der ikke kan opnås enighed om, hvordan og i hvilket omfang ældrerådet skal høres, skal kommunalbestyrelsen høre ældrerådet om alle forslag, der vedrører de ældre.«

4. § 31 affattes således:

»§ 31. Kommunalbestyrelsen fastsætter i samarbejde med ældrerådet vedtægter for ældrerådet. Ældrerådet fastsætter selv sin forretningsorden.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen betaler udgifterne ved ældrerådets virksomhed og stiller sekretariatsbistand til rådighed, hvis rådet ønsker dette.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen yder diæter, erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste og udgiftsgodtgørelse efter reglerne i § 16 a i lov om kommunernes styrelse til ældrerådets medlemmer.

Stk. 4. Et medlem af rådet er ikke forpligtet til at modtage diæter eller udgiftsgodtgørelse, der tilkommer den pågældende efter stk. 3.«

5. § 32 affattes således:

»§ 32. Kommunalbestyrelsen sørger for, at der afholdes valg til ældrerådet mindst hvert fjerde år, og fastsætter i samarbejde med ældrerådet regler for, hvordan valget skal afholdes.

Stk. 2. Personer, der har fast bopæl i kommunen, og som er fyldt 60 år, har valgret og er valgbare til ældrerådet.

Stk. 3. Er der ikke fire uger før valgdagen opstillet det nødvendige antal kandidater, kan kommunalbestyrelsen i samråd med det siddende ældreråd beslutte at aflyse afstemningen. Alle de opstillede kandidater er i så fald valgt.«

6. § 33 affattes således:

»§ 33. Socialministeren kan efter ansøgning fra kommunalbestyrelsen give dispensation fra reglerne i §§ 30-32.«

7. Overskriften før § 34 ophæves, og §§ 34-36 ophæves.

§ 3

I sundhedsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 95 af 7. februar 2008, som ændret bl.a. ved § 1 i lov nr. 538 af 17. juni 2008 og senest ved lov nr. 1521 af 27. december 2009, foretages følgende ændring:

1. § 219, stk. 3, 2. pkt., ophæves.

§ 4

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2010. § 14, stk. 3, § 14, stk. 4, § 52, stk. 3, nr. 4, § 101, stk. 4 og 5, § 143, stk. 1, § 144, § 148 a, stk. 1 og § 148 a, stk. 3, i lov om social service, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 1, 3, 6, og 10-14, træder dog først i kraft 1. januar 2011.

Stk. 2. § 14, stk. 3, i lov om social service, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 1, finder ikke anvendelse for private tilbud, der den 1. januar 2011 er godkendt efter § 144 i lov om social service.

Stk. 3. Alle sager om hjælp efter servicelovens §§ 83 og 84, der verserer ved klagerådet efter de hidtil gældende §§ 34-36 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, og hvori der ikke er afgivet indstilling til kommunalbestyrelsen senest den 30. juni 2010, tilbagesendes til kommunalbestyrelsen.

Stk. 4. Lov nr. 1117 af 20. december 1995 om forebyggende hjemmebesøg til ældre m.v. ophæves.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning
2. Lovforslagets baggrund og formål
3. Gældende ret, overvejelser og lovforslagets indhold
 - 3.1. Forenkling af regler om hjemmetræning og særlige dagtilbud (handicap)
 - 3.1.1. Gældende ret
 - 3.1.2. Overvejelser
 - 3.1.3. Den foreslåede ordning
 - 3.2. Enklere regler for godkendelse af private botilbud (andre initiativer på det sociale område)
 - 3.2.1. Gældende ret
 - 3.2.2. Overvejelser
 - 3.2.3. Den foreslåede ordning
 - 3.3. Ændrede krav til forebyggende hjemmebesøg (ældre)
 - 3.3.1. Gældende ret
 - 3.3.2. Overvejelser
 - 3.3.3. Den foreslåede ordning
 - 3.4. Enklere regler for visitation til personlig hjælp og pleje m.v., og plejeplaner gøres frivillige (ældre)
 - 3.4.1. Gældende ret
 - 3.4.2. Overvejelser
 - 3.4.3. Den foreslåede ordning
 - 3.5. Enklere regler for tilsyn på ældreområdet (ældre)
 - 3.5.1. Gældende ret
 - 3.5.2. Overvejelser
 - 3.5.3. Den foreslåede ordning
 - 3.6. Frivilligt at opkræve betaling for midlertidig hjemmehjælp (ældre)
 - 3.6.1. Gældende ret
 - 3.6.2. Overvejelser
 - 3.6.3. Den foreslåede ordning
 - 3.7. Frivilligt at oprette bruger- og pårørenderåd (ældre)
 - 3.7.1. Gældende ret
 - 3.7.2. Overvejelser
 - 3.7.3. Den foreslåede ordning
 - 3.8. Forenkling af reglerne om ældreråd (ældre)
 - 3.8.1. Gældende ret
 - 3.8.2. Overvejelser
 - 3.8.3. Den foreslåede ordning
 - 3.9. Nedlæggelse af klageråd
 - 3.9.1. Gældende ret
 - 3.9.2. Overvejelser
 - 3.9.3. Den foreslåede ordning
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige
5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
6. Administrative konsekvenser for borgerne
7. Miljømæssige konsekvenser
8. Forholdet til EU-retten
9. Hørte myndigheder og organisationer
10. Sammenfattende skema

1. Indledning

Forslaget udmønter dele af regeringens program ”Mere tid til velfærd. Regeringens plan for mindre bureaukrati på det kommunale og regionale område” fra oktober 2009.

Lovforslaget indeholder ni hovedelementer:

For det første foreslås en forenkling af reglerne om hjemmetræning og særlige dagtilbud, således at kommunalbestyrelserne fremover selv kan tilrettelægge organiseringen af udredningen og visitationen.

For det andet foreslås en forenkling af reglerne for godkendelse af private botilbud, så kommunalbestyrelsernes godkendelse af visse typer af private botilbud og optagelse af de samme tilbud på Tilbudsportalen slås sammen i én arbejdsgang, uden at der slækkes kommunernes forpligtelser i relation til at sikre kvaliteten og indholdet i de private tilbud.

For det tredje foreslås det, at kravene til forebyggende hjemmebesøg ændres, så kommunalbestyrelserne skal tilbyde et frem for to årlige hjemmebesøg. Samtidig foreslås det, at lov om forebyggende hjemmebesøg ophæves, og at reglerne indsættes i lov om social service.

For det fjerde foreslås det at forenkle reglerne for visitation i forbindelse med afgørelser om praktisk hjælp, personlig pleje, træning mv., herunder ophævelse af kravet om et særligt skema med oplysninger om hjælpen. Samtidig ophæves forpligtelsen til at udarbejde plejeplaner.

For det femte foreslås det at forenkle reglerne for tilsyn på ældreområdet, hvorefter forpligtelsen til at foretage tilsyn i plejeboliger og friplejeboliger mv. nedsættes fra to til ét årligt tilsyn. Derudover foreslås de øvrige særlige regler for tilsyn med plejeboligbebyggelser mv. ophævet, således at det bliver de almindelige tilsynsregler på det sociale område, der også gælder på plejeboligområdet.

For det sjette foreslås det, at det fremover vil blive frivilligt for kommunalbestyrelserne, om de vil opkræve betaling for midlertidig hjemmehjælp.

For det syvende foreslås det, at det fremover vil blive frivilligt for kommunalbestyrelserne, om de vil oprette bruger- og pårørenderåd i tilknytning til plejeboliger m.v.

For det ottende foreslås en forenkling af reglerne om ældreråd, således at det skal være op til den enkelte kommunalbestyrelse i samarbejde med ældrerådet at fastlægge de nærmere regler for rådets virke.

For det niende foreslås det at nedlægge klageråd, således at klager over afgørelser om hjælp efter servicelo-

vens §§ 83 og 84 fremover behandles som andre klager på det sociale område, nemlig i de sociale nævn.

2. Lovforslagets baggrund og formål

Regeringen vil give kommunerne og regionerne, og ledere og ansatte heri, der er tættest på borgerne, større frihed til selv at beslutte, hvordan opgaverne skal løses.

Regeringen har på den baggrund i Aftale om Finanslov for 2008 (Regeringen, Dansk Folkeparti og Liberal Alliance) og i aftale med kommunerne om økonomien for 2009 iværksat et afbureaukratiseringsprogram, som med konkrete forenklingsinitiativer i forhold til den statslige regulering skal skabe grundlag for afbureaukratisering i den kommunale sektor.

Med henblik på at finde frem til, hvordan reglerne på bl.a. socialområdet kan forenkles, har regeringen gennemført en udførlig proces, hvor ledere og medarbejdere i kommuner og regioner også på det sociale område er kommet med forslag til, hvordan reglerne kan forenkles. Afbureaukratiseringsprogrammet blev i det tidligere Velfærdsministerium, nu Socialministeriet, iværksat i efteråret 2007 – med bistand fra Deloitte Business Consulting. Den første fase af projektet bestod i en bred scanning af socialområdet. Scanningsprocessens kerne har været interviews med ledere og fokusgruppeinterviews med mellemledere og frontpersonalet i udvalgte kommuner. Herefter blev der indhentet eksternt input ved afholdelse af tre landsdækkende konferencer i perioden marts-april 2008 på ældre- og handicapområdet samt området for udsatte børn – en for hvert område. Medarbejderne har blandt andet haft mulighed for at komme med konkrete forenklingsforslag inden for deres område. Dagtilbudsområdet har haft sin egen proces, og en scanning af området blev afsluttet i marts 2009. Lovforslag om afbureaukratisering på dagtilbudsområdet fremsættes samtidig med dette forslag.

På baggrund heraf er udarbejdet 4 bruttokataloger over konkrete forenklingsforslag (Afbureaukratisering og regelforenkling på det sociale område, Deloitte Business Consulting 2008 og 2009). Hertil har KL udarbejdet deres eget forenklingsskatalog »KL's forenklingsskatalog, marts 2009«.

Med afsæt i de indkomne forslag og scanningerne har regeringen fremlagt en plan for forenkling med i alt 105 forslag på tværs af de involverede ministerier. 45 af de 105 forslag er på Socialministeriets område. 10 af disse forslag foreslås udmøntet med dette lovforslag. Forslagene indgår i ”Mere tid til velfærd. Regeringens plan for mindre bureaukrati på det kommunale område” og udmønter aftale om afbureaukratisering i kommuner og regioner fra november 2009 mellem regeringen, Dansk

Folkeparti og Liberal Alliance. Forslagene indgår samtidig som et element i regeringens opfyldelse af flerårssaftalen fra 2008 med KL om frigørelse af ressourcer til borgernær service i kommunerne i 2009-2013. Forslagene vil således indebære administrative lettelser for kommunerne, jf. nærmere afsnit 4 om økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige.

Forslagene på ældreområdet skal medvirke til, at ældre kan klare sig selv og leve et sundt liv med høj livskvalitet. Ældre skal møde omsorg, nærhed og tryghed, når de har behov for hjælp. Ældre borgeres retsstilling og frie valg er blevet styrket gennem en række initiativer fra regeringen de senere år. De ældre har i dag en udstrakt mulighed for at påvirke deres egne forhold og træffe individuelle valg. Samtidig har regeringen haft fokus på forebyggelse samt hjælp og pleje af høj kvalitet, uanset om de ældre bor i eget hjem eller i plejebolig m.v. For regeringen er det afgørende, at dette fokus fortsat fastholdes, men der er samtidig behov for at tilpasse de statslige krav til organisering og dokumentation på ældreområdet. Reglerne skal være mere fleksible og give kommunerne større frihed til selv at tilrettelægge indsatsen for de ældre.

Forslaget om forenkling af reglerne om hjemmetræning og særlige dagtilbud på handicapområdet skal medvirke til at give kommunerne større frihed til at tilpasse sagsbehandlingen til den enkelte borgers behov.

Borgere med handicap har ret til en række ydelser og tilbud, der skal gøre dem i stand til at leve et liv på lige fod med andre. De skal fx have lige adgang til en uddannelse, arbejdsmarkedet og foreningslivet. Lovgivningen fastlægger, hvilke rettigheder borgerne har, og kommunalbestyrelserne skal ud fra lovgivningen og kommunens serviceniveau konkret vurdere den enkeltes behov og visitere borgerne til de relevante ydelser og tilbud.

Det er kommunalbestyrelserne, der har ansvaret for at stille de rette tilbud til rådighed og yde den rette støtte til borgerne. Borgere med handicap har ofte komplicerede behov. Derfor er der brug for en grundig udredning og en særlig indsats for at finde de tilbud, der matcher den enkelte borger. Men kravene til udredning må ikke være mere omfattende end nødvendigt. Færre krav til sagsbehandlingen kan frigøre ressourcer, så sagerne kan afgøres hurtigere, og indsatsen målrettes borgere med størst behov.

Forslaget om forenklede regler om godkendelse af private botilbud er et forslag fra kapitel 6 »Andre initiativer på det sociale område« i regeringens afbureaukratiseringsplan »Mere tid til velfærd«. Formålet med forslaget er, at der skal være bedre samspil mellem de forskellige

love og regler på det sociale område. Indberetninger skal forenkles, og unødige indberetninger afskaffes. Love og regler kommer til løbende og bliver jævnlige ændret. Med tiden kan det skabe overlap mellem de forskellige regler. Samtidig kan reglerne blive så komplicerede, at de er svære at forstå. Det skaber forvirring og unødigt tidsforbrug hos medarbejderne, der skal finde ud af, hvilke regler der gælder hvornår, og forvirring hos borgerne, der ikke ved, hvad de kan forvente fra det offentlige. Derfor skal en række regelkomplekser forenkles, herunder reglerne om godkendelse af private botilbud.

3. Gældende ret, overvejelser og lovforslagets indhold

Forenkling af regler om hjemmetræning og særlige dagtilbud (handicap)

3.1.1. Gældende ret

Reglerne for særlige dagtilbud og godkendelse af forældres udførelse af hjælpen i hjemmet er reguleret i servicelovens § 32. Hjemmetræning kan bevilges til forældre, som selv ønsker at træne deres barn, der har en betydelig funktionsnedsættelse. Særlige dagtilbud er dagtilbud, der er specialiseret i at tage sig af børn og unge med funktionsnedsættelse.

Reglerne om hjemmetræning blev indført med lov nr. 549 af 17. juni 2008 om ændring af lov om social service og lov om friskoler og private grundskoler m.v. (Forældres udførelse af hjælp til børn i hjemmet m.m., udvidede beføjelser til Ankestyrelsen og de sociale nævn, borgerstyret personlig assistance, styrket indsats over for kvinder og børn på krisecentre m.v.). Formålet med reglerne om hjemmetræning er at give forældre til børn og unge med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne mulighed for at blive inddraget aktivt i indsatsen, og at give forældre ret til støtte til træning i hjemmet efter dokumenterbare metoder. Det er ikke nogen betingelse, at der skal foreligge videnskabelig dokumentation for effekten af de anvendte metoder. Ved bevilling af hjemmetræning og plads i særligt dagtilbud skal kommunalbestyrelsen i dag nedsætte et tværfagligt udredningsteam og et tværfagligt visitationsudvalg. Efter bemyndigelsesbestemmelsen i servicelovens § 32, stk. 2, fastsætter socialministeren nærmere regler om samarbejdet med forældre, om inddragelse af barnet eller den unge, om udredning af barnets eller den unges behov og om fremgangsmåden ved kommunens behandling, herunder om en etablering af kommunale teams, som skal udrede barnets nedsatte funktionsevne, og udvalg, som skal visitere barnet til et tilbud. Hjemlen er udmøntet i bekendtgørelse nr. 983 af 1. oktober 2008 om hjælp til børn og unge, der på grund af betydelig og varigt

nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne har behov for hjælp eller særlig støtte.

Ifølge bekendtgørelsens § 1, stk. 1, skal kommunalbestyrelsen nedsætte et tværfagligt udredningsteam, der har til opgave at undersøge forholdene og behovet for hjælp og støtte til børn og unge, der på grund af betydeligt og varigt nedsat funktionsevne har et særligt behov for støtte, jf. servicelovens § 50, stk. 1, og behandling. Udredningsteamet kan være et permanent sammensat team bestående af relevante fagpersoner eller kan sammensættes ad hoc med fagpersoner med relevans i forhold til det konkrete barns eller den konkrete unges funktionsnedsættelse. Udredningsteamet skal på baggrund af faglige undersøgelser af barnets eller den unges ressourcer og behov kortlægge barnets eller den unges funktionsevne og udarbejde forslag til den særlige støtte og behandling.

I bekendtgørelsens § 2, stk. 1, er der endvidere fastsat regler om, at kommunalbestyrelsen skal nedsætte et tværfagligt sammensat visitationsudvalg, som har til opgave at visitere barnet eller den unge til et tilbud på baggrund af udredningsteamets forslag. Bekendtgørelsen forudsætter, at den samlede vurdering skal tage udgangspunkt i en børnefaglig undersøgelse efter servicelovens § 50.

Hvis forældrene ikke ønsker at modtage det anviste tilbud, kan kommunalbestyrelsen på baggrund af en vurdering, foretaget af visitationsudvalget, godkende, at forældrene helt eller delvist træner barnet eller den unge i hjemmet. Visitationsudvalget skal vurdere, om hjemmetræningen efter den foreslåede træningsmetode imødekommer barnets behov, og om træningsmetoden opfylder krav om dokumenterbarhed. Visitationsudvalget skal desuden vurdere familiens samlede situation og forældrenes personlige ressourcer i forhold til at kunne påtage sig at træne barnet eller den unge. Kommunalbestyrelsen træffer på baggrund af visitationsudvalgets vurdering afgørelse om støtte til hjemmetræning efter den foreslåede træningsmetode.

Det anslås på baggrund af løbende indberetninger, at der i 2009 bevilges hjemmetræning til ca. 80 børn. Det skønnes, at der årligt bevilges et særligt dagtilbud til 380 børn.

3.1.2. Overvejelser

I bekendtgørelsen om hjælp til børn og unge, der på grund af betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne har behov for hjælp eller særlig støtte, er der fastsat en række krav til kommunernes sagsbehandling, når de bevilger særlige dagtilbud og hjemmetræning, herunder et krav om gennemførelse af en

udredning af barnet og familiens forhold efter servicelovens § 50.

Regeringen ønsker at forenkle reglerne om særlige dagtilbud og hjemmetræning, således at det i højere grad er op til den enkelte kommune at organisere udredning og visitation i forbindelse med bevilling af ydelser efter servicelovens § 32.

KL har i deres forslag til regelforenkling (KL's forenklingskatalog, marts 2009) anbefalet at lempe kravene til kommunernes sagsbehandling, herunder er det foreslået, at det ikke bør være et krav, at der både skal nedsættes et tværfagligt udredningsteam og et tværfagligt sammensat visitationsudvalg. KL har desuden peget på, at der bør gives mulighed for en lokal kommunal socialfaglig vurdering af, i hvilke tilfælde det er nødvendigt at foretage en undersøgelse efter servicelovens § 50, når kommunen visiterer børn og unge med handicap til et særligt dagtilbud, jf. servicelovens § 32.

3.1.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås at ændre bemyndigelsesbestemmelsen i servicelovens § 32, stk. 2, så socialministeren ikke lænere fastsætter nærmere regler om etablering af kommunale teams, som skal udrede barnets nedsatte funktionsevne, og udvalg, som skal visitere barnet til et tilbud. Ministeren fastsætter dog stadig nærmere regler om samarbejdet med forældre, om inddragelse af barnet eller den unge og om udredning af barnets eller den unges behov og om fremgangsmåden ved kommunens sagsbehandling.

For særlige dagtilbud vil ændringen betyde, at kommunerne fremover selv kan tilrettelægge organiseringen af udredningen og visitationen. Der stilles dog stadig krav om, at kommunerne skal foretage en udredning og visitation, hvor børnene og de unge, forældrene og relevante fagpersoner inddrages. Formålet hermed er at give forældre og barnet eller den unge mulighed for at blive inddraget aktivt i indsatsen, samt at sikre, at faglige vurderinger inddrages i sagsbehandlingen. Forslaget ændrer ikke ved, at kommunerne stadig skal følge de almindelige forvaltningsretlige regler, herunder reglerne om sagsoplysning, inddragelse af sagens parter og partshøring mv. Ved visitation til særligt dagtilbud skal der ikke længere gælde et krav om, at der forinden udarbejdes en børnefaglig undersøgelse efter servicelovens § 50.

For bevilling af hjemmetræning vil ændringen betyde, at kommunen ikke længere skal etablere kommunale teams, som skal udrede barnets eller den unges nedsatte funktionsevne, eller nedsætte et udvalg, som skal visitere barnet eller den unge til et tilbud. Ved bevilling af hjemmetræning er det dog fortsat et sagsbehandlings-

krav, at barnets eller den unges funktionsevne, behov og trivsel, forældrenes ressourcer og familiens samlede situation skal være udredt og beskrevet i form af en børnefaglig undersøgelse, jf. servicelovens § 50. Undersøgelsen skal gennemføres så skånsomt, som forholdene tillader og må ikke være mere omfattende, end formålet tilsiger. Hjemmetræning er en ressourcekrævende opgave for en familie, og ved bevilling af hjemmetræning er det derfor vigtigt, at både barnets/den unges forhold og resten af familiens forhold herunder eventuelle søskendes forhold er undersøgt grundigt. Derfor fastholdes kravet om, at der skal gennemføres en børnefaglig undersøgelse efter servicelovens § 50 forinden visitation til hjemmetræning.

Det er hensigten med hjemmel i den ændrede bemyndigelsesbestemmelse at udstede en bekendtgørelse, som skal erstatte den gældende bekendtgørelse nr. 983 af 1. oktober 2008 om hjælp til børn og unge, der på grund af betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne har behov for hjælp eller særlig støtte.

Kommunalbestyrelsen har ansvaret for, at en sag er oplyst i tilstrækkeligt omfang til, at kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse. Det afgøres ud fra en konkret vurdering i hver enkelt sag, hvilke oplysninger kommunalbestyrelsen skal indhente. Udredningen og beskrivelsen kan efter behov suppleres med lægefaglige vurderinger af, om indsatsen og træningsmetoden er hensigtsmæssige eller ligefrem kan være skadelige for barnet eller den unge.

Såfremt kommunalbestyrelsen allerede er i besiddelse af aktuelle og relevante oplysninger om den konkrete sag, skal disse lægges til grund for sagsbehandlingen.

Hensigten med forslaget er at skabe mindre administration og mindre regulering af kommunernes sagsbehandling i forbindelse med udredning og visitation til særlige dagtilbud og hjemmetræning. Der ændres ikke på de gældende regler for kommunalbestyrelsernes forpligtelse til at føre tilsyn og opfølgning med hjemmetræning henholdsvis to og fire gange årligt (tilsyn og opfølgning kan udføres samtidigt). Der ændres heller ikke ved, at kommunalbestyrelsen har pligt til at føre tilsyn med, hvordan de kommunale opgaver løses. Tilsynet omfatter både indholdet af tilbuddene og den måde, opgaverne udføres på, jf. retssikkerhedslovens §§ 15 og 16.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 5.

3.2. Enklere regler for godkendelse af private botilbud (andre initiativer på det sociale område)

3.2.1. Gældende ret

Det følger af servicelovens § 144, stk. 1 og 2, at private botilbud efter § 107 og private (ambulante) behandlingstilbud til stofmisbrugere efter § 101 skal være godkendt som generelt egnede af den stedlige kommunalbestyrelse eller den kommunalbestyrelse eller det regionsråd, der har indgået aftale om generel anvendelse af tilbuddet. Reglerne blev indført med lov nr. 344 af 17. maj 2000 om ændring af lov om social service (Merudgiftsydelse, godkendelse af private botilbud for voksne, revision af støtte- og kontaktpersonordningen og revision af reglerne om særlige personlige hjælpemidler). Formålet med loven er at sikre gennemsigtighed i de private botilbud, der stilles til rådighed, hvorved der sikres offentlig indsigt i den måde, hvorpå botilbudene og behandlingstilbuddene bliver drevet. Godkendelsen skal omfatte botilbuddets pædagogik, fysiske rammer, økonomi – herunder den vejledende takst - og personale. Tilbuddene skal være godkendt for, at kommunerne kan anvende dem og henvise konkrete borgere til dem.

Afgørelser efter servicelovens § 144 kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 144, stk. 3.

For private opholdssteder for børn og unge gælder tilsvarende regler i § 142, stk. 5 og 6.

For så vidt angår optagelse på Tilbudsportalen (den landsdækkende oversigt over kommunale, regionale og private tilbud, jf. lov om social service § 14) fremgår det af gældende regler, jf. servicelovens 14, stk. 2, og § 6 i bekendtgørelse nr. 681 af 20. juni 2007 om Tilbudsportalen, at den stedlige kommunalbestyrelse eller den kommunalbestyrelse eller det regionsråd, der har indgået aftale om generel anvendelse af tilbuddet, skal indberette oplysninger til Tilbudsportalen om private tilbud, og at det kun er tilbud, der er registreret i Tilbudsportalen, der kan indgå i kommunalbestyrelsens forsyning. De oplysninger, der skal fremgå af Tilbudsportalen om det enkelte tilbud er bl.a. oplysninger om organisatoriske forhold, ydelser, behandlingsmetoder, takster, personaleforhold og fysiske forhold.

Registrering i Tilbudsportalen som betingelse for, at kommunerne kan anvende de pågældende tilbud, gælder for alle kommunale, regionale og private tilbud efter servicelovens §§ 32, 36, 67, stk. 1-3, § 101, 103, 104, 107-110 og 142, stk. 1, 4 og 5. I forbindelse med indberetningen af oplysninger om det private tilbud til Tilbudsportalen skal kommunalbestyrelsen påse, at de offentliggjorte oplysninger er i overensstemmelse med de faktiske forhold, og hvis kommunalbestyrelsen ikke

mener, at det private tilbud efter sine egne oplysninger og efter de faktiske forhold overhovedet kan siges reelt at være fx et tilbud efter § 107, kan den nægte at indberette oplysningerne til Tilbudsportalen. Der foregår således en godkendelse af de oplysninger, der skal lægges på Tilbudsportalen.

3.2.2. Overvejelser

Da både godkendelse af de private tilbud og indberetning til Tilbudsportalen er forudsætninger for, at en kommune kan anvende de pågældende private tilbud, og da godkendelse og indberetning til Tilbudsportalen i vidt omfang omfatter de samme oplysninger og faktiske forhold, skal kommunalbestyrelserne reelt behandle de samme forhold vedrørende de private botilbud og behandlingstilbud to gange i to procedurer, som tjener det samme formål.

Det er bl.a. i forbindelse med regeringens afbureaukratiseringsprogram (Deloitte Business Consulting, 2008) blevet rejst som et problem af både kommuner og private tilbud, at kommunalbestyrelsen både skal godkende private tilbud efter servicelovens § 101 og § 107 som generelt egnede og registrere de samme tilbud i Tilbudsportalen, da det i vidt omfang er de samme oplysninger om tilbuddene, kommunalbestyrelsen skal behandle i de to sammenhænge.

3.2.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås derfor, at servicelovens § 144 ophæves, så private botilbud efter servicelovens § 107 og private behandlingstilbud efter § 101 ikke længere skal selvstændigt godkendes som betingelse for, at kommunerne kan anvende dem. I forbindelse med et kommende lovforslag, der skal udmønte aftalen mellem regeringen og satspuljepartierne om Barnets Reform, foreslås en tilsvarende ophævelse af bestemmelsen om godkendelse af private opholdssteder for børn og unge i § 142, stk. 5.

I stedet foreslås det, at der ved optagelse på Tilbudsportalen af private tilbud efter servicelovens § 66, nr. 4 og §§ 101 og 107 træffes afgørelse om tilbuddets generelle egnethed som led i afgørelsen om optagelse på Tilbudsportalen.

Det vil herefter alene være tilbuddets registrering i Tilbudsportalen, der bliver betingelse for, at kommunerne kan anvende dem. Det forudsættes, at der i forbindelse med optagelse i Tilbudsportalen fortsat sker en faglig og indholdsmæssig vurdering af, om det pågældende tilbuds pædagogik og metoder må anses for relevant i forhold til den beskrevne målgruppe. Den godkendende kommunalbestyrelse vil således fortsat skulle forholde sig til tilbuddets personale, pædagogik, målgruppe m.v. samt føre tilsyn hermed, og den direkte

kobling af godkendelsen og indberetningen af oplysninger til Tilbudsportalen skal tydeliggøre, at den kommunalbestyrelse, der træffer afgørelse, står inde for tilbuddet.

Formålet med forslaget er at forenkle kommunernes arbejde i forbindelse med godkendelse af private opholdssteder for udsatte børn og unge efter servicelovens § 66, nr. 4, og private botilbud til voksne efter servicelovens § 107 og private, ambulante, behandlingstilbud til stofmisbrugere efter § 101 og optagelsen af disse tilbud på Tilbudsportalen uden at der slækkes på de indholdsmæssige krav hertil. Den foreslåede ordning indebærer derfor ikke, at kommunernes forpligtelser i relation til at sikre kvaliteten og indholdet i de private tilbud svækkes.

Forenklingen for kommunerne ligger i, at kommunalbestyrelsen ikke længere ad to omgange skal sagsbehandle de private botilbud og behandlingstilbud. Med forslaget udmøntes initiativet ”Enklere regler for godkendelse af private botilbud” i regeringens plan for mindre bureaukrati i kommuner og regioner ”Mere tid til velfærd”, oktober 2009 samt et af forslagene i aftalen mellem regeringen og satspuljepartierne om Barnets Reform.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 1 og 12.

3.3. Ændrede krav til forebyggende hjemmebesøg (ældre)

3.3.1. Gældende ret

Lov om forebyggende hjemmebesøg til ældre m.v. blev indført ved lov nr. 1117 af 20. december 1995, hvorefter kommunalbestyrelserne skal tilbyde forebyggende hjemmebesøg til borgere på 75 år og derover. Kommunalbestyrelsen skal tilrettelægge besøgene efter behov, dog skal kommunalbestyrelserne tilbyde forebyggende hjemmebesøg mindst to gange årligt. De forebyggende hjemmebesøg anvendes bl.a. til at opfange eventuelle problemer hos de ældre og til at indgå i en dialog med de ældre om eventuelle behov for støtte. En forebyggende samtale kan bl.a. omfatte emner som den ældres dagligdag, trivsel, sociale netværk, boligindretning og helbred, samt en vejledning i eventuelle forebyggende initiativer og kommunale tilbud på fx ældreområdet.

Med ændringen af lov om forebyggende hjemmebesøg til ældre m.v., jf. lov nr. 299 af 27. april 2005 om ændring af lov om forebyggende hjemmebesøg til ældre m.v. (Ændring af lovens målgruppe), fik kommunalbestyrelserne mulighed for at undtage borgere, som modtager både personlig og praktisk hjælp efter § 83 i lov om social service. Lovændringens formål er at forbedre kom-

municipalbestyrelsernes mulighed for at målrette indsatsen mod de borgere, der har størst gavn af ordningen. Lovændringen imødekom derfor et ønske fra kommunerne om større fleksibilitet i forhold til målgruppen for forebyggende hjemmebesøg.

3.3.2. Overvejelser

I forbindelse med ændringen af lov om forebyggende hjemmebesøg til ældre m.v. i 2005, hvor det blev muligt for kommunalbestyrelserne at undtage borgere, som modtager både personlig og praktisk hjælp efter § 83 i lov om social service, er det muligt for kommunalbestyrelserne at omprioritere ressourcer i forhold til de lokale forhold, og med kommunalreformen har kommunalbestyrelserne fået det samlede ansvar for den lokale forebyggelsesindsats.

Kommunernes administration af lov om forebyggende hjemmebesøg til ældre er løbende blevet undersøgt. Ankestyrelsen foretog i 2007 en undersøgelse af kommunernes administration af forebyggende hjemmebesøg (*Forebyggende hjemmebesøg til ældre*, Ankestyrelsen 2007). Undersøgelsen viser, at syv ud af ti kommuner ikke tilbyder forebyggende hjemmebesøg til ældre over 75 år, der modtager både personlig og praktisk hjælp. For ca. hver femte kommune har lovændringen om at undtage borgere, som modtager både personlig og praktisk hjælp, medført frigjorte ressourcer, som typisk er anvendt til at igangsætte initiativer for grupper af ældre, som ikke er omfattet af lov om forebyggende hjemmebesøg til ældre m.v., eller til det udførende personale.

Senest har Ankestyrelsen i 2008 udgivet en håndbog med kommunale eksempler på anvendelse af forebyggende hjemmebesøg (*Forebyggende hjemmebesøg til ældre*, Ankestyrelsen 2008). Håndbogen viser bl.a., at en række kommuner har udvidet målgruppen for forebyggende hjemmebesøg til fx ældre under 75 år, som har mistet en ægtefælle eller som for nylig er udskrevet fra sygehus. Håndbogen giver endvidere eksempler på, at kommunerne kombinerer de forebyggende indsatser med andre tilbud, fx ældredage med fokus på forebyggelse, samt eksempler på, hvordan flere kommuner har valgt en tematiseret tilgang til tilrettelæggelsen af de forebyggende hjemmebesøg.

I forbindelse med en undersøgelse om mulighederne for regelforenkling på det sociale område i 2008 (Afbureaukratisering og regelforenkling på det sociale område, Deloitte Business Consulting 2008), hvor udvalgte kommuner kunne stille forslag til regelforenkling, blev der peget på et forenklingspotentiale ved de nuværende regler om forebyggende hjemmebesøg. I den forbindelse foreslog nogle kommuner, at den gældende forpligtelse for kommunalbestyrelsen til at tilbyde to årlige forebyg-

gende hjemmebesøg ændres til tilbud om ét årligt forebyggende hjemmebesøg.

Regeringen finder på baggrund af de indhøstede erfaringer, at kommunalbestyrelsernes mulighed for at målrette og tilrettelægge forebyggelsesindsatsen på ældreområdet lokalt bør styrkes yderligere, og at kommunernes ressourcer til forebyggende initiativer i højere grad bør sammentænkes og planlægges lokalt. Regeringen foreslår på baggrund heraf, at kommunalbestyrelserne fremover kun er forpligtet til at tilbyde ældre på eller over 75 år ét årligt forebyggende hjemmebesøg. Med forslaget gives kommunalbestyrelserne yderligere mulighed for at tilrettelægge af den forebyggende indsats i forhold til de lokale behov.

Regeringen prioriterer det kommunale selvstyre højt, og forslaget skal ses i sammenhæng med kommunalbestyrelsernes mulighed for at samle og prioritere den forebyggende indsats på ældreområdet, efter at kommunalbestyrelserne i forbindelse med kommunalreformen fra 2007 har fået det samlede ansvar for den forebyggende indsats på området.

3.3.3 Den foreslåede ordning

Det foreslås, at kommunalbestyrelsernes forpligtelse til at tilbyde forebyggende hjemmebesøg ændres fra den nuværende ordning med krav om to årlige hjemmebesøg til en forpligtelse for kommunalbestyrelsen til at tilbyde ét årligt hjemmebesøg. Endvidere foreslås, at bestemmelserne om forebyggende hjemmebesøg indsættes i lov om social service, således at bestemmelser om forebyggelse med et primært socialt sigte samles i serviceloven med henblik på, at kommunalbestyrelserne sammenfatter den forebyggende indsats.

Som konsekvens heraf foreslås, at lov om forebyggende hjemmebesøg til ældre m.v. ophæves.

Med forslaget gives kommunalbestyrelserne mulighed for i højere grad at prioritere den samlede forebyggende indsats over for ældre og andre borgere med behov for forebyggende indsatser, herunder mulighederne for at målrette indsatserne mod de borgere, som har et særligt behov. Forslaget er således ikke til hinder for, at kommunalbestyrelserne kan tilbyde andre borgere end de 75-årige og derover tilbud om forebyggende tiltag, såsom hjemmebesøg eller andet. Tilbud om forebyggende hjemmebesøg kan således tilrettelægges med henblik på lokale forhold i den enkelte kommune.

Endvidere gives med forslaget mulighed for, at kommunalbestyrelserne kan kombinere, variere og udforme indsatserne for forebyggelse til de lokale behov, fx i form af særlige forebyggende temakurser, seniordage m.v. Forslaget skal derfor medvirke til, at kommunal-

bestyrelserne får yderligere frihed til at sammentænke og prioritere den samlede forebyggelsesindsats, herunder ikke mindst at tilrettelægge indsatsen på tværs af sundhedsområdet og det sociale område.

Endelig gives der med forslaget hjemmel til, at socialministeren i samarbejde med indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte nærmere bestemmelser i forhold til kommunernes administration af tilbud om forebyggende hjemmebesøg, jf. bemærkningerne til de enkelte bestemmelser.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 7.

3.4. Enklere regler for visitation til personlig hjælp og pleje m.v., og plejeplaner gøres frivillige (ældre)

3.4.1. Gældende ret

Princippet om, at kommunalbestyrelsen skal træffe afgørelse om tildeling af hjælp efter servicelovens kap. 16, herunder praktisk hjælp og personlig pleje efter servicelovens § 83 og genoptræning efter servicelovens § 86, ved en konkret, individuel vurdering af behovet for hjælp til de opgaver, som modtageren ikke selv kan udføre, blev indført med lov nr. 1114 af 20. december 1995 om ændring af lov om social bistand og lov om social pension (Indførelse af ældreråd og af klageråd på hjemmehjælpsområdet m.v.). Formålet er at styrke borgernes retssikkerhed ved at synliggøre over for modtageren, på hvilket grundlag kommunalbestyrelsen træffer afgørelser om hjemmehjælp.

Efterfølgende indførtes ved lov nr. 1110 af 29. december 1997 om ændring af lov om social service (Kvalitetsstandarder m.v.) regler om, at kommunalbestyrelsen skal træffe beslutninger om indhold, omfang og udførelse af personlig hjælp og pleje m.v. I forlængelse heraf indførtes reglerne om kvalitetsstandarder, der blev fastsat i bekendtgørelse nr. 328 af 22. april 1998 om kvalitetsstandarder m.v. for hjælp efter §§ 71 og 72 i lov om social service. Kvalitetsstandarderne formidler de overordnede politiske beslutninger, kommunalbestyrelsen har truffet om serviceniveau, ressourcer og værdier i ældreplejen, og er en generel serviceinformation for borgeren. I relation til visitation bevirker indførelsen af kvalitetsstandarderne en større mulighed for at ensarte afgørelser om hjælp inden for samme kommune i forhold til borgere med samme behov.

Med vedtagelsen af lov nr. 399 af 6. juni 2002 om ændring af lov om social service, lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, lov om hjemmeservice og lov om individuel boligstøtte (Frit valg af leverandør af personlig og praktisk hjælp) indførtes frit leverandør valg i ældreplejen. Af forarbejderne til loven fremgår det, at flere af principperne bag visitationen

indskærpes og præciseres. Det fremføres blandt andet, at visitationsafgørelsen i videst muligt omfang afspejler borgerens egne ønsker og behov, ligesom det også fremføres, at det tydeligt skal fremgå af afgørelsen, i hvilket omfang ansøgerens ønsker har kunnet imødekommes eller ej.

Kommunalbestyrelsen skal efter servicelovens § 88 træffe afgørelser om personlig hjælp og pleje m.v., der er omfattet af kap. 16 i serviceloven. Afgørelserne skal træffes på grundlag af en konkret og individuel vurdering af borgerens behov for hjælp. Det kommunalt fastsatte serviceniveau er udgangspunktet for, hvad borgeren kan forvente af hjælp. Serviceniveauet skal dog fraviges i de tilfælde, hvor borgerens behov i henhold til lovgivningen nødvendiggør det. Ved vurderingen skal der tages stilling til alle forhold i borgerens ansøgning.

Alle kommunens afgørelser efter servicelovens § 89 skal ifølge gældende ret meddeles ansøgeren skriftligt og begrundes skriftligt. Dette gælder både første gang, der træffes afgørelse i forhold til en borger, og i sager, der tages op til fornyet vurdering. Hvis en borger eksempelvis anmoder om en mindre opjustering af hjælpen, og denne bevilges, skal modtageren have en skriftlig begrundet afgørelse.

Kravet om, at skriftlige afgørelser om personlig og praktisk hjælp samt træning m.v. altid skal være skriftligt begrundede, er en skærpelse i forhold til forvaltningslovens § 22, hvorefter en afgørelse, der meddeles skriftligt, skal begrundes, medmindre afgørelsen fuldt ud giver ansøgeren medhold. Kravet om skriftlig begrundelse i sager om personlig hjælp og pleje m.v., der er omfattet af kap. 16 i serviceloven, skal sikre, at ansøgeren får information om, hvilke forhold der er indgået i overvejelserne og i afgørelsen om hjælp. Formålet med kravet om skriftlige afgørelser er endvidere at sikre, at der ikke opstår misforståelser om omfanget og karakteren af hjælpen.

Kommunen skal ifølge gældende ret endvidere udarbejde et skema til brug for afgørelsen, jf. servicelovens § 89, stk. 2. Dette skema anvendes som et redskab til forberedelse af samtalen med borgeren i forbindelse med vurderingen af behovet for hjælp og som et supplement til afgørelsen om hjælp. Skemaet skal udleveres til ansøgeren sammen med afgørelsen. Skemaet skal efter § 89, stk. 2, som minimum indeholde oplysninger om, hvilke opgaver hjælpen omfatter, formålet med hjælpen, og for hvilken periode hjælpen gives. Anvendelsen af skema skal sikre borgeren en større gennemsigtighed i afgørelser og mulighed for sammenlignelighed mellem forskellige afgørelser i forhold til eksempelvis borgere med samme behov.

Der er ikke i lovgivningen fastsat regler om, hvor ofte hjælpen skal revurderes. Ved tildeling af personlig og praktisk hjælp skal kommunen på grundlag af en konkret vurdering tage stilling til, hvornår hjælpen - set i relation til (for-)målet med hjælpen - skal vurderes igen. Hjælpen skal, jf. servicelovens § 88, stk. 2, løbende tilpasses efter modtagerens aktuelle behov. Der henvises desuden til servicelovens § 151, hvorefter kommunen løbende skal følge de enkelte sager for at sikre, at hjælpen fortsat opfylder sit formål.

Bestemmelsen om plejeplaner for beboere i plejehjem, plejeboliger m.v. blev indført med lov nr. 490 af 7. juli 2001 om ændring af lov om social service, lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og lov om embedslægeinstitutioner m.v. (Tilsyn med indsatsen over for ældre mv.). Ved lovens indførelse var forpligtelsen til at udarbejde plejeplaner tiltænkt som et supplement til den kommunale forpligtelse til at udfærdige skriftlige afgørelser om tildeling af personlig og praktisk hjælp samt træning m.v., jf. servicelovens § 89, stk. 2. Forpligtelsen til at udarbejde plejeplaner blev indført sammen med skærpelsen af tilsynet med plejeboliger m.v. samt sammen med forpligtelsen til at nedsætte bruger- og pårørenderåd i samme boligformer.

Det følger således af servicelovens § 89, stk. 3, at der for beboere i plejehjem m.v., jf. servicelovens § 192, lejere i plejeboligbebyggelser, der er omfattet af lov om almene boliger m.v. eller lov om boliger for ældre og personer med handicap, og lejere i tilsvarende boligheder skal udarbejdes en plejeplan, som indeholder oplysninger om den samlede plan for pleje- og omsorgsindsatsen for beboeren. Oplysningerne om den samlede indsats kan eksempelvis indeholde en plan for dagens aktiviteter, spisetider, måltidets sammensætning, rutiner ved sengetid m.v. Der stilles ikke i serviceloven eller i vejledningen hertil specifikke krav til, hvad plejeplanen skal indeholde.

Ved siden af plejeplanerne skal det sundhedsfaglige personale i tilknytning til plejeboliger m.v. i henhold til lovgivning på sundhedsområdet endvidere føre sygeplejefaglige optegnelser, jf. Sundhedsministeriets vejledning nr. 9229 af 29. april 2005 om sygeplejefaglige optegnelser. Dokumentationen skal blandt andet sikre, at de nødvendige oplysninger om den ældre er tilgængelige for de forskellige medarbejdere.

3.4.2. Overvejelser

I forbindelse med en undersøgelse om mulighederne for regelforenkling på det sociale område i 2008 (Afbureaukratisering og regelforenkling på det sociale område, Deloitte Business Consulting 2008), hvor udvalgte kommuner kunne stille forslag til regelforenkling, blev

der peget på et forenklingspotentiale i den nuværende visitationsstruktur blandt andet i forhold til udarbejdelsen af afgørelser.

I forlængelse af ønsket om forenklinger i visitationen viser en kortlægning af medarbejdernes administrative opgaver, at visitatorer bruger knap 30 pct. af arbejdstiden på direkte borgerkontakt (visitationsbesøg og telefonisk kontakt), mens halvdelen af arbejdstiden bruges på administrative opgaver i forbindelse med visitationen (Kortlægning og måling af administrative opgaver - hjemmeplejeområdet, Rambøll Management 2009).

På baggrund af ovenstående har det tidligere Indenrigs- og Socialministeriet, nu Socialministeriet, og Finansministeriet gennemført en konsulentundersøgelse med inddragelse af kommunale praktikere for at afdække den gældende praksis i kommunerne og identificere konkrete forslag til forenkling af de gældende regler om visitation (Undersøgelse af forenklingmuligheder for visitation på ældreområdet, Deloitte Business Consulting 2009). Undersøgelsen viser, at der i dag er en klar adskillelse mellem myndighed og udfører i kommunerne, og at kommunerne har stort fokus på at sikre borgernes retssikkerhed i forbindelse med bevillingen af hjælp, pleje og træning efter kap. 16 i serviceloven. I undersøgelsen peger kommunale praktikere dog på en række unødige procedurer, som kan forenkles. Det omhandler bl.a. anvendelsen af uforholdsmæssig meget tid på at udarbejde afgørelser, hvor der stilles en række indholdsmæssigt unødvendige krav efter visitatorernes opfattelse. Visitatorerne peger især på, at arbejdet med afgørelsen kan gøres enklere i de tilfælde, hvor borgers ansøgning imødekommes fuldt ud. Det vurderes også, at der bruges unødigt meget tid på at reorganisere, når hjælpen til modtageren skal justeres, typisk fordi modtageren skal have mere hjælp og pleje.

Endvidere blev der i forbindelse med undersøgelsen om mulighederne for regelforenkling på det sociale område (Afbureaukratisering og regelforenkling på det sociale område, Deloitte Business Consulting 2008) udtrykt ønske om forenklinger i forhold til reglerne om plejeplaner for beboere i plejeboliger m.v. Kommunerne oplever, at der kan være overlap mellem dokumentation af plejen i plejeplanerne og i de sygeplejefaglige optegnelser. Der stilles ikke detaljerede krav til, hvilke oplysninger der indføres i plejeplanen, men i praksis kan de samme oplysninger fremgå af både plejeplanen og de sygeplejefaglige optegnelser, eksempelvis oplysninger vedrørende den ældres behov for særlig kost.

Regeringen vil, at kommunerne i højere grad selv lokalt skal beslutte, hvordan hjælpen og plejen på ældreområdet skal tilrettelægges. Regeringen har således i publikationen "Mere tid til velfærd - Regeringens plan

for mindre bureaukrati i kommuner og regioner", oktober 2009, tilkendegivet, at sagsbehandlingen i forbindelse med visitationen skal forenkles, og at plejeplaner skal være frivillige.

3.4.3. Den foreslåede ordning

Med forslaget vil regeringen forenkle de nuværende visitationsregler for borgere i forbindelse med afgørelser for tildeling af praktisk hjælp, personlig pleje samt træning m.v. og ophæve forpligtelsen til at udarbejde plejeplaner.

Med forslaget foreslås det at afskaffe de særlige krav om skriftlig afgørelse med begrundelse ved fuldt ud medhold i forbindelse med tildeling af personlig hjælp og pleje m.v. efter kap. 16 i serviceloven. Desuden foreslås det at fjerne kravet om, at afgørelser skal indeholde et særligt skema med oplysninger om, hvilke opgaver hjælpen omfatter, formålet med hjælpen, og for hvilken periode hjælpen gives. De almindelige forvaltningsretlige regler vil fortsat skulle iagttages. Endvidere skal borgeren fortsat skriftligt have oplyst, hvilke ydelser vedkommende er bevilget. Ved mindre, begunstigende tilpasninger i hjælpen kan kommunalbestyrelsen dog undlade en ny skriftlig oplysning til borgeren. Formålet med afskaffelsen af det skærpede krav om skriftlig begrundelse i sager med fuldt ud medhold, samt afskaffelsen af kravet om skema, er, at visitatorer skal bruge mindre tid på papirarbejde og vil således frigøre ressourcer i forbindelse med gennemførelsen af og opfølgning på en visitation. Derudover vil ændringerne sikre, at hjælpen til borgeren kan blive tilpasset mere fleksibelt i overensstemmelse med det konkrete behov, uden at der hver gang skal udarbejdes en ny skriftlig afgørelse. Denne ændring vurderes især at kunne frigøre ressourcer i forhold til tildeling af hjælp til borgere, der enten allerede er bevilget en plejebolig el. lign., eller allerede er flyttet i plejebolig el. lign.

Borgeren skal stadig inddrages i forbindelse med gennemførelsen af en visitation. Dette kan fx ske gennem besøg i borgerens hjem. I forbindelse med tilpasninger i forhold til mere hjælp kan en revisitation i nogle tilfælde også gennemføres uden besøg hos borgeren. Eksempelvis kan oplysninger om borgerens sag opnås gennem en leverandør med henblik på en opdateret vurdering af borgerens behov og funktionsniveau, jf. kravet i § 9, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 1614 af 12. december 2006 om kvalitetsstandarder og frit valg af leverandør af personlig og praktisk hjælp m.v.. Her fremgår det, at leverandøren skal informere myndigheden om ændringer i modtagers behov for hjælp. Herefter kan det være muligt fx telefonisk at kontakte borgeren med kvalificerende opklarende spørgsmål - og med borgerens medvirken få

afklaret det nuværende niveau. Visitatoren bør foretage et besøg i hjemmet, hvis ovenstående ikke giver fornøden sikkerhed til at træffe en konkret, individuel vurdering. Det gælder generelt, at kommunalbestyrelsen har pligt til at føre tilsyn med, at de kommunale opgaver efter servicelovens §§ 83 og 86 løses i overensstemmelse med de afgørelser, kommunalbestyrelsen har truffet, jf. § 151, stk. 1, i serviceloven.

Derudover foreslås, at det bliver frivilligt for kommunerne, om de vil udarbejde plejeplaner for de ældre i plejeboliger m.v. Kommunalbestyrelsen vil således få mulighed for selv at beslutte, om der fremover skal udarbejdes plejeplaner, eller om dokumentationen af den samlede indsats i plejeboliger m.v. skal tilrettelægges på anden vis. I dag bruger især sygeplejersker tid på plejeplanerne. Ved siden af har de sygeplejefaglige journaler, hvor medarbejderne også dokumenterer plejen af den ældre. Det gør, at der i mange tilfælde går tid med overlappende dokumentation. Den tid kan i stedet bruges på pleje af de ældre.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 8 og 9.

3.5. Enklere regler for tilsyn på ældreområdet (ældre)

3.5.1. Gældende ret

Efter den gældende § 151 i serviceloven har kommunalbestyrelserne pligt til at føre tilsyn med, at de kommunale opgaver med at yde personlig og praktisk hjælp samt hjælp til træning efter servicelovens §§ 83 og 86 løses i overensstemmelse med de afgørelser, som kommunalbestyrelsen har truffet og i henhold til kommunens kvalitetsstandarder, jf. bekendtgørelse nr. 1614 af 12. december 2006 om kvalitetsstandarder og frit valg af leverandør af personlig og praktisk hjælp m.v.

Tilsynsforpligtelsen, jf. § 151, blev indført med lov nr. 490 af 7. juni 2001 om ændring af lov om social service, lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og lov om embedslægeinstitutioner m.v. (Tilsyn med indsatsen over for ældre m.v.) og har til formål at sikre et grundigt tilsyn med pleje- og omsorgsindsatsen over for modtagere af personlig og praktisk hjælp og træning.

Lovændringen medfører endvidere et skærpet tilsyn på området for plejeboligbebyggelser m.v., således at der som minimum skal gennemføres ét anmeldt og ét uanmeldt tilsynsbesøg om året på plejehjem m.v., jf. § 192, i plejeboligbebyggelser, der er omfattet af lov om almene boliger m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1204 af 10. december 2009, eller lov om boliger for ældre og personer med handicap, jf. lovbekendtgørelse nr. 907 af 26. september 2005, som ændret ved § 7 i lov nr. 1584 af 20. december 2006, og i andre, tilsvarende boligenheder i

kommunen, jf. § 151, stk. 2. Kommunalbestyrelsens pligt til som minimum at gennemføre ét anmeldt og ét uanmeldt tilsynsbesøg om året gælder også for friplejeboliger, der blev indført med lov nr. 90 af 31. januar 2007 om friplejeboliger (Tilsyn med indsatsen over for ældre m.v.).

Det skærpede tilsyn forpligter endvidere kommunalbestyrelsen til efter hvert tilsynsbesøg at udarbejde en tilsynsrapport til brug for opfølgningen. Tilsynsrapporterne skal med de gældende regler offentliggøres og sendes til høring i bruger- og pårørenderådet samt i det kommunale ældreråd. Hvis der er behov for det, er kommunalbestyrelsen endvidere forpligtet til at tilbyde disse råd en mundtlig præsentation og en drøftelse af tilsynsrapporterne, jf. § 151, stk. 3.

Mindst én gang årligt skal kommunalbestyrelsen udarbejde og offentliggøre en samlet redegørelse om det kommunale tilsyn og om det sundhedsfaglige tilsyn efter sundhedsloven. Redegørelsen skal også indeholde en opgørelse over, hvad der i forbindelse med tilsynet er blevet afdækket om sammenhængen mellem de ydelser, der er truffet afgørelse om, og de faktisk leverede ydelser. Redegørelsen skal ligesom tilsynsrapporten offentliggøres og sendes i høring i bruger- og pårørenderådet, som er oprettet efter § 17 i serviceloven, samt i det kommunale ældreråd. Kommunalbestyrelsen skal herefter drøfte redegørelsen på et møde med henblik på opfølgning af tilsynet, jf. § 151, stk. 4.

I 2007 blev der med lov nr. 543 af 6. juni 2007 om ændring af lov om service og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (Tilsyn på plejehjem og i plejeboliger m.v.) vedtaget en bemyndigelsesbestemmelse, jf. § 151, stk. 5, hvorefter socialministeren i en bekendtgørelse fastsætter nærmere regler for det skærpede tilsyns indhold, udførelse og opfølgning. Bestemmelsen er udmøntet i bekendtgørelse nr. 805 af 29. juni 2007 om tilsyn på plejehjem og i plejeboliger m.v. Der er i bekendtgørelsen også fastsat regler om, at medlemmer af kommunalbestyrelsen ikke må deltage i den faktiske udførelse af tilsynet.

Det sundhedsfaglige tilsyn efter sundhedsloven er en del af det samlede lovforslag om et skærpet tilsyn på området for plejeboligbebyggelser m.v., der blev vedtaget i 2001, og som trådte i kraft den 1. januar 2002. Med dette tilsyn er embedslægeinstitutionen forpligtet til efter behov og mindst én gang årligt at foretage en sundhedsfaglig gennemgang af plejeboligbebyggelser m.v. og i tilslutning hertil at udarbejde en rapport med henblik på, at der kan følges op på begåede fejl og mangler.

Med virkning fra 2010 er der med lov nr. 538 af 17. juni 2008 om ændring af sundhedsloven, lov om autori-

sation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og lov om fødevarer (Friere sygehusvalg, kontaktpersoner på sygehusene, udvidet adgang til Medicinprofilen og nationalt forebyggelsesråd m.v.) givet mulighed for, at embedslægetilsynet gennemføres hvert andet år, hvis plejeboligbebyggelsen det foregående år har fået en anmærkningsfri tilsynsrapport. Dette opnås fx, hvis der ved et tilsynsbesøg ikke konstateres fejl eller mangler ved de sundhedsmæssige forhold på plejehjemmet m.v., eller hvis der alene konstateres få fejl eller mangler, som efter Sundhedsstyrelsens skøn ikke har patientsikkerhedsmæssige konsekvenser.

Kommunalbestyrelsen er desuden forpligtet til at følge den almindelige tilsynsforpligtelse efter servicelovens §§ 148 og 148 a samt efter §§ 15 og 16 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. De almindelige tilsynsregler efter serviceloven og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område fastlægger krav om dels et personrelateret tilsyn, dels et driftsorienteret tilsyn med de enkelte plejeboligbebyggelser m.v. Kravene til det personrelaterede tilsyn fastlægger, at kommunen skal føre tilsyn med den enkelte person, som er bevilget hjælp efter serviceloven. Kommunen skal sikre sig, at hjælpen opfylder sit formål, og kommunen skal være opmærksom på, om der er behov for at yde andre former for hjælp. Opfølgningen skal så vidt muligt ske i samarbejde med den pågældende. Kravene til det driftsorienterede tilsyn fastlægger, at kommunen skal føre tilsyn med tilbuddets personale, bygninger og økonomi.

3.5.2. Overvejelser

I forbindelse med en undersøgelse om mulighederne for regelforenkling på det sociale område i 2008 (Afbureaukratisering og regelforenkling på det sociale område, Deloitte Business Consulting 2008), hvor udvalgte kommunerne kunne stille forslag til regelforenkling, er der fremsat ønske om forenkling af reglerne, så tilsynet på plejeboligområdet i højere grad kan målrettes og tilpasses den enkelte plejeboligbebyggelse m.v. Endvidere har KL i deres forslag til regelforenkling (KL's forenklingsskatalog, marts 2009) anbefalet, at tilsyn på området målrettes.

På baggrund af disse tilkendegivelser af ønsker om regelforenkling af det skærpede kommunale tilsyn med plejeboligbebyggelser m.v. har det tidligere Indenrigs- og Socialministeriet, nu Socialministeriet, og Finansministeriet gennemført en konsulentundersøgelse med inddragelse af kommunale praktikere for at afdække den gældende praksis i kommunerne og identificere konkrete forslag til forenkling af de gældende regler om tilsyn på området (Undersøgelse af forenklingmuligheder for

tilsyn på ældreområdet, Deloitte Business Consulting 2009).

Undersøgelsen af forenklingsmuligheder har vist, at der i dag er opbygget en stærk tilsynspraksis i kommunerne, der med kommunalreformen har fået bedre mulighed for at fokusere på tilsynsopgaven som følge af den større plejeboligkoncentration i de færre kommuner. Dette bevirker, at kommunalbestyrelserne har fokus på at gennemføre et effektivt tilsyn med leverandørerne på området. De kommunale tilsyn, der tidligere havde problemer med manglende systematisk beskrivelse af bl.a. indhold, omfang og vurderingskriterier, har ifølge undersøgelsen i den mellemliggende periode udviklet sig til, at mange kommuner har udviklet egne koncepter og retningslinier for deres tilsyn.

Undersøgelsen har samtidig vist, at kommunerne nu ønsker større fleksibilitet, end de gældende regler giver mulighed for. Det er i den forbindelse blevet påpeget, at de ressourcer, der anvendes til at overholde indholds- og proceskravene til tilsynet, betyder, at der ikke er tilstrækkelig mulighed for at målrette tilsynet til den enkelte plejeboligbebyggelses udfordringer og indsatsområder. Det fremgår endvidere af undersøgelsen, at kravet om to årlige kommunale tilsyn bevirker, at det ikke er muligt at differentiere tilsynet, således at ressourcerne kunne anvendes til de plejeboligbebyggelser, der har behov for et øget tilsyn. Krav til antallet, indholdet og processen omkring tilsynene forhindrer således ifølge undersøgelsen kommunerne i at sætte fokus på særlige områder, der ønskes udviklet og forbedret.

I forbindelse med undersøgelsen har de medvirkende kommuner også påpeget, at proceskravenes fokus på organisatoriske forhold tager fokus væk fra kerneydelsen, såsom pleje og omsorg til beboerne. Kommunerne har endvidere i forbindelse med undersøgelsen givet udtryk for, at kravet om de to årlige tilsyn medfører indbyrdes overlap samt overlap i forhold til det årlige uanmeldte sundhedsfaglige tilsyn, der udføres af embedslægen. Gennemførelsen af de lovpligtige tilsyn opleves på den baggrund ikke som tilstrækkeligt værdiskabende af de tilsynsførende samt af medarbejderne i plejeboligbebyggelserne.

3.5.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at de særlige regler for tilsyn på plejeboligområdet ændres, så der årligt bliver krav om ét uanmeldt tilsyn i plejeboliger og friplejeboliger m.v. Derved bliver pligten for kommunalbestyrelsen til også at gennemføre et årligt anmeldt tilsyn ophævet. Forpligtelsen til at gennemføre mindst to årlige tilsyn nedbringes til mindst ét årligt uanmeldt tilsyn blandt andet med det formål at frigive ressourcer til, at der kan føres et øget

tilsyn med de plejeboligbebyggelser m.v., der har behov for det. Derudover foreslås de øvrige særlige regler for tilsyn på området for plejeboligbebyggelser mv. ophævet, således at det udover pligten for kommunalbestyrelsen til mindst at foretage ét årligt uanmeldt tilsynsbesøg bliver de almindelige tilsynsregler på det sociale område, der gælder for tilsynet på området for plejeboligbebyggelser m.v., jf. afsnit 3.5.1 om gældende ret ovenfor.

Harmoniseringen af tilsynet på plejeboligområdet med tilsynet på det øvrige sociale område vil indebære, at de særlige krav på plejeboligområdet i servicelovens § 151, stk. 3 og 4, om henholdsvis pligten til at udarbejde tilsynsrapporter efter hvert tilsynsbesøg, årligt at udarbejde en samlet redegørelse om det kommunale og det sundhedsfaglige tilsyn efter sundhedsloven, særlige proces- og indholdskrav til tilsynet (eksempelvis specifikke emner og afrapporteringer), ophæves. Endvidere foreslås det, at pligten for kommunalbestyrelsen til efter hvert tilsynsbesøg at udarbejde og offentliggøre en tilsynsrapport til sikring af, at den service, der generelt leveres i friplejeboligbebyggelsen, er i overensstemmelse med friplejeboligleverandørens certifikation, ophæves. Kommunalbestyrelsen skal dog fortsat i forbindelse med et tilsynsbesøg, sikre, at den service, der generelt leveres i friplejeboligbebyggelsen, er i overensstemmelse med friplejeboligleverandørens certifikation.

Endelig foreslås det, at bemyndigelsesbestemmelsen i servicelovens § 151, stk. 5, om tilsyn ophæves som en konsekvens af de foreslåede enklere regler for tilsynet på ældreområdet.

Det sundhedsfaglige tilsyn bevares, således at embedslægen gennemfører ét årligt uanmeldt tilsyn. Med virkning fra 2010 gives der med lov nr. 538 af 17. juni 2008 om ændring af sundhedsloven, lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og lov om fødevarer (Friere sygehusvalg, kontaktpersoner på sygehusene, udvidet adgang til Medicinprofilen og nationalt forebyggelsesråd m.v.) mulighed for, at embedslægetilsynet gennemføres hvert andet år, hvis plejeboligbebyggelsen det foregående år har fået en anmærkningsfri tilsynsrapport som følge af, at der er konstateret få eller ingen fejl eller mangler ved de sundhedsmæssige forhold i plejeboligbebyggelsen m.v.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 15-17.

3.6. Frivilligt at opkræve betaling for midlertidig hjemmehjælp (ældre)

3.6.1. Gældende ret

Personlig og praktisk hjælp efter servicelovens § 83 kan gives midlertidigt eller varigt afhængigt af det kon-

krete behov for hjælp, jf. § 83, stk. 2. Hvis hjælpen er tilkendt som varig på grund af en permanent nedsættelse af funktionsevnen, kan der ikke opkræves betaling for personaleudgifter forbundet med hjælpen, jf. servicelovens § 161, stk. 2. Ophævelsen af betaling for varig hjemmehjælp trådte i kraft 1. januar 1993 med lov nr. 1078 af 23. december 1992 om ændring af lov om social bistand, lov om stempelafgift og ligningsloven (Ophævelse af betaling for varig hjemmehjælp).

Kommunalbestyrelsen skal opkræve betaling for midlertidig personlig og praktisk hjælp efter servicelovens § 83, jf. § 161. Betalingen beregnes på grundlag af modtagerens indkomstgrundlag. Nærmere regler herfor er fastsat i § 3 i bekendtgørelse nr. 616 af 15. juni 2006 om betaling for generelle tilbud og for tilbud om personlig og praktisk hjælp m.v. efter servicelovens §§ 79, 83 og 84 (betalingsbekendtgørelsen). Betalingen kan for en times midlertidig hjemmehjælp ikke overstige 116 kr. pr. time (2010-pl), jf. § 4 i betalingsbekendtgørelsen. Den maksimale betaling er fastsat på baggrund af, hvad det på daværende tidspunkt ville koste borgeren at betale for en times hjemmeservice.

Midlertidig hjælp kan gives så længe, det skønnes, at borgeren på et tidspunkt igen vil blive i stand til at klare sig selv. Midlertidig hjælp gives fx til personer, der kommer hjem fra hospitalet, og som kun i en begrænset periode har behov for hjælp. Kommunalbestyrelsens pligt til at opkræve betaling for midlertidig hjælp skal tilskynde modtagerne til hurtigst muligt at blive selvhjulpne.

Der er pr. 1. januar 2005 med bekendtgørelsesændring nr. 1524 af 16. december 2004 i betalingsbekendtgørelsen indført en bagatelgrænse for, hvornår kommunalbestyrelserne skal opkræve betalingen, jf. § 4 i bekendtgørelsen. Bagatelgrænsen er fastsat, så kommuner og borgere undgår opkrævning af meget små egenbetalingsbeløb og dermed beløb, der ikke står mål med kommunernes administrative omkostninger forbundet med opkrævningen.

3.6.2. Overvejelser

Der har, siden betaling for med varig hjemmehjælp blev ophævet i 1993, eksisteret forskellige regler for opkrævning af egenbetaling hos borgeren for henholdsvis varig og midlertidig hjælp efter § 83 i serviceloven. Når det gælder varig hjemmehjælp, må der ikke opkræves betaling for udgifter til det personale, der yder hjælpen, mens der for midlertidig hjælp opkræves betaling på baggrund af modtagerens indkomstgrundlag. Reglerne medfører to forskellige administrative beregningsforløb i forbindelse med betaling for henholdsvis varig og midlertidig hjemmehjælp, ligesom beregningen af borge-

rens egenbetaling for midlertidig hjælp medfører administrative opgaver for kommunen. Beregningen af borgerens egenbetaling for midlertidig hjælp omfatter blandt andet dokumentation for leverede antal timer hos den pågældende borger samt opgørelse af borgerens indkomstgrundlag, jf. § 3, stk. 2-8, i bekendtgørelse nr. 616 af 15. juni 2006 om betaling for generelle tilbud og for tilbud om personlig og praktisk hjælp m.v. efter servicelovens §§ 79, 83 og 84. Med indførelsen af en bagatelgrænse den 1. januar 2005 for, hvornår kommunalbestyrelserne skal opkræve betaling for midlertidig hjælp, blev det muligt for kommunalbestyrelserne at undlade at opkræve små beløb, der ikke står mål med kommunens arbejde hermed, men der er fortsat administrative opgaver forbundet med opkrævningen.

I forbindelse med en undersøgelse om mulighederne for regelforenkling på det sociale område i 2008 (Afbureaukratisering og regelforenkling på det sociale område, Deloitte Business Consulting 2008), hvor udvalgte kommunerne kunne stille forslag til regelforenkling, blev der fra kommunal side peget på, at reglerne for betaling for midlertidig hjemmehjælp fortsat er unødigt komplicerede og medfører unødigt meget administration. I den sammenhæng er muligheden for at undlade at opkræve betaling for midlertidig hjælp blevet rejst som forslag til regelforenkling i kommunerne.

Ved at foreslå at gøre opkrævning af egenbetaling for midlertidig hjemmehjælp efter servicelovens § 83 frivillig for kommunalbestyrelserne vil regeringen imødekomme denne efterspørgsel og give den enkelte kommunalbestyrelse frihed til selv træffe beslutning om, hvorvidt og hvornår en sådan opkrævning er hensigtsmæssig, herunder i forhold til de enkelte ydelseskategorier, administrative udgifter m.v.

3.6.3 Den foreslåede ordning

Med forslaget vil regeringen give kommunerne større frihed til lokalpolitisk at tilrettelægge ældreplejen. Det foreslås derfor at gøre det frivilligt for kommunalbestyrelserne at opkræve betaling for midlertidig personlig og praktisk hjælp. Ved at ændre reglerne om betaling i servicelovens § 161 bliver det frivilligt for kommunalbestyrelserne at opkræve betaling for midlertidig hjælp, og fremover bliver det op til den enkelte kommunalbestyrelse at beslutte, om, hvornår og for hvilke ydelseskategorier der skal opkræves betaling for midlertidig personlig og praktisk hjælp.

Hvis kommunalbestyrelsen vælger at opkræve egenbetaling for midlertidig hjemmehjælp, vil afgørelsen gælde alle modtagere i kommunen af midlertidig hjælp efter servicelovens § 83. Betalingen for en times mid-

lertidig hjemmehjælp kan som hidtil ikke overstige 116 kr. pr. time (2010-pl), jf. § 4 i betalingsbekendtgørelsen.

Som følge af, at det gøres frivilligt for kommunalbestyrelserne at opkræve betaling for midlertidig hjemmehjælp efter servicelovens § 83, vil den nuværende bagatelgrænse for opkrævningen, jf. § 4 i betalingsbekendtgørelsen, fremover alene være gældende i forbindelse med betaling for hjælp efter § 84 om afløsning og aflastning. Der vil således i forlængelse af lovforslagets vedtagelse skulle ske en ændring i betalingsbekendtgørelsen.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 18.

3.7 Frivilligt at oprette bruger- og pårørenderåd (ældre)

3.7.1. Gældende ret

Bruger- og pårørenderåd, som skal oprettes i tilknytning til plejehjem m.v., jf. § 17 i lov social service, blev indført med lov nr. 490 af 7. juni 2001 om ændring af lov om social service, lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og lov om embedslægeinstitutioner m.v. (Tilsyn med indsatsen over for ældre m.v.). Formålet med loven er at skabe et forum for dialog mellem kommunen, brugerne og de pårørende. Bestemmelsen, som er indeholdt i servicelovens § 17, indebærer, at kommunalbestyrelsen skal nedsætte bruger- og pårørenderåd i tilknytning til plejehjem m.v., jf. servicelovens § 192, plejeboligbebyggelser omfattet af lov om almene boliger m.v. eller lov om boliger for ældre og personer med handicap og andre tilsvarende boligenheder. Forpligtelsen til at nedsætte bruger- og pårørenderåd blev indført sammen med skærpelsen af tilsynet på plejeboligområdet samt forpligtelsen til at udarbejde plejeplaner til beboere i samme boligformer med lov nr. 490 af 7. juni 2001 om ændring af lov om social service, lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og lov om embedslægeinstitutioner m.v. (Tilsyn med indsatsen over for ældre m.v.).

Kommunalbestyrelsen fastsætter sammensætningen af bruger- og pårørenderådet under hensyntagen til lokale forhold, dog således at brugere og pårørende udgør et flertal i rådet. Det fremgår endvidere af servicelovens § 17, at kommunalbestyrelsen i samarbejde med rådet skal fastsætte vedtægterne for dets arbejde. I vedtægterne fastsættes bl.a. regler for valg af medlemmer, valgperiode samt rådets arbejdsområde og kompetence. Rådet har ingen beslutningskompetence, men fungerer udelukkende som rådgivende organ. Rådet skal endvidere høres om tilsynsrapporter, jf. servicelovens § 151, stk. 4., som dog foreslås afskaffet, jf. afsnit 3.5 om enklere regler for tilsyn på ældreområdet.

3.7.2. Overvejelser

I forbindelse med en undersøgelse om mulighederne for regelforenkling på det sociale område i 2008 (Afbureaukratisering og regelforenkling på det sociale område, Deloitte Business Consulting 2008), hvor udvalgte kommuner kunne stille forslag til regelforenkling, bliver der peget på, at det i nogle kommuner er vanskeligt at finde et tilstrækkeligt antal brugere og pårørende, der ønsker at deltage i rådernes arbejde. En undersøgelse foretaget i 2007 af blandt andet erfaringer med bruger- og pårørenderåd (Undersøgelse af tilsyn med plejecentre m.v. og med bruger- og pårørenderåd, Rambøll Management 2007) viste ligeledes, at flere kommuner oplever det som en udfordring at rekruttere et tilstrækkeligt antal brugere og pårørende til rådene.

Regeringen finder, at brugere og pårørendes medindflydelse på forholdene på plejeboligområdet er vigtig. Men på baggrund af de hidtidige erfaringer med de obligatoriske bruger- og pårørenderåd foreslås det at opheve forpligtelsen til at nedsætte bruger- og pårørenderåd, således at det bliver op til en lokalpolitisk vurdering og prioritering, hvordan bruger- og pårørendeinddragelsen tilrettelægges lokalt i kommunen og i boligtilbuddene, herunder om der skal oprettes bruger- og pårørenderåd.

3.7.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at forpligtelsen til, at der skal nedsættes bruger- og pårørenderåd i tilknytning til plejehjem m.v. efter servicelovens § 17 ophæves. Formålet er at give kommunalbestyrelserne og boligtilbuddene større frihed til at tilrettelægge organiseringen af inddragelsen af beboere og deres pårørende.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 4.

3.8 Forenkling af reglerne om ældreråd (ældre)

3.8.1 Gældende ret

Forpligtelsen til at nedsætte ældreråd blev indført ved lov nr. 1114 af 20. december 1995 om ændring af lov om social bistand og lov om social pension (Indførelse af ældreråd og af klageråd på hjemmehjælpsområdet m.v.) med det formål at give ældre størst mulig medindflydelse på egne forhold. Ikrafttrædelse af lov nr. 1114 af 20. december 1995 betød blandt andet, at der i alle kommuner skal etableres et ældreråd, herunder træffes afgørelse om, hvorvidt der er grundlag for at nedsætte flere ældreråd, jf. § 30, stk. 1 og 3. Ældrerådene skal ifølge forarbejderne til loven høres om alle forslag af betydning for ældre, medvirke til at udbygge kontakten mellem kommunens ældre borgere og kommunalbesty-

relsen samt rådgive kommunalbestyrelsen i ældrepolitiske spørgsmål.

Bestemmelserne om ældreråd findes i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (retssikkerhedsloven). Af lovens § 30 fremgår det, at der i hver kommune skal etableres et ældreråd. Rådet skal ifølge lovens § 31 bestå af mindst 5 medlemmer, som vælges ved direkte valg, samt af en stedfortræder for hvert medlem. Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at der afholdes valg til ældrerådet mindst hvert fjerde år. I henhold til § 32 er personer med fast bopæl i kommunen, som er fyldt 60 år, valgbare og har valgret til ældrerådet.

Ifølge retssikkerhedslovens § 33 betaler kommunalbestyrelsen udgifterne ved ældrerådets virksomhed og stiller sekretariatsbistand til rådighed, hvis rådet ønsker dette. Kommunalbestyrelsen har endvidere, siden en lovændring trådte i kraft d. 1. juli 2007, jf. lov nr. 546 af 6. juni 2007 om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (Diæter m.v. til medlemmer af ældreråd), været forpligtet til at yde diæter, til at give erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste og til at yde udgiftsgodtgørelse efter reglerne i § 16 a i lov om kommunernes styrelse til ældrerådets medlemmer. Bestemmelsen herom findes i lovens § 33. Med vedtagelse af lov nr. 316 af 28. april 2009 om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og lov om social service (Præcisering af kommunalbestyrelsens ansvar, diæter, inhabilitet m.v.), som trådte i kraft 1. juli 2009, har ældrerådsmedlemmer endvidere haft mulighed for at fraskrive sig retten til diæter, idet diætudbetalingen i særlige tilfælde kan påvirke medlemmets sociale ydelser, således at medlemmet oplever et samlet økonomisk tab.

3.8.2 Overvejelser

De obligatoriske ældreråd har eksisteret i en længere årrække, hvilket har medvirket til, at der er etableret en stærk kultur omkring nærdemokratisk inddragelse på ældreområdet i kommunerne. Ældres medindflydelse på den kommunale ældrepolitik er meget centralt for regeringen.

Erfaringer har dog vist, at de nuværende regler om ældreråd, eksempelvis proceskrav i forbindelse med valg til ældreråd, i nogle tilfælde kan være u hensigtsmæssige og svære at efterleve for nogle kommunalbestyrelser. Eksempelvis har en række kommunalbestyrelser udtrykt ønske om at kunne aflyse afstemningen ved valg til ældreråd, hvor valgets resultat er givet på forhånd, idet der i de konkrete tilfælde er opstillet det nødvendige antal kandidater eller færre i forhold til antallet af pladser i rådet. Et andet eksempel på den gældende lovgivningskrav, som en række kommunalbestyrelser har haft svært

ved at efterleve, er kravet om, at der skal vælges et antal stedfortrædere svarende til medlemmernes antal i ældrerådet.

På den baggrund er det relevant at revidere de gældende regler. Samtidig søges det sikret, at kommunalbestyrelserne fremover selv med fordel i højere grad kan fastlægge de nærmere retningslinjer for nærdemokratisk inddragelse på ældreområdet.

Det fremgår af aftalen mellem regeringen, Dansk Folkeparti og Ny Alliance om afbureaukratisering, at aftalepartierne er enige om, at der fortsat skal være ældreråd i alle kommuner, men at reglerne om ældreråd skal gøres mere fleksible, for eksempel i forhold til reglerne om afholdelse af valg, rådernes sammensætning og høring af rådene.

3.8.3 Den foreslåede ordning

Der stilles forslag om, at kommunalbestyrelsen fortsat har pligt til at etablere mindst ét ældreråd, men det foreslås, at det skal være op til den enkelte kommune i samarbejde med ældrerådet at fastlægge de nærmere regler for rådets virke. Formålet hermed er, at borgerinddragelsen på ældreområdet kan tilpasses de lokale forhold i den enkelte kommune. Såfremt der ikke kan opnås enighed mellem ældreråd og kommunalbestyrelse om at målrette ældrerådets indsats i forhold til høringsproces, skal kommunalbestyrelsen dog fortsat høre ældrerådet om alle forslag, der vedrører de ældre.

Med forslaget foreslås det, at der indføres hjemmel til, at kommunalbestyrelsen i samråd med det siddende ældreråd kan beslutte at aflyse afstemningen til valg til ældrerådet, hvis valgets resultat er givet på forhånd. Endvidere bortfalder kravet om, at der for hvert medlem skal vælges en stedfortræder.

Det foreslås herudover, at der etableres hjemmel til, at socialministeren kan give dispensation fra reglerne om ældreråd, hvis der som følge af lokale forhold opstår utilsigtede problemer med hensyn til at overholde lovens proceskrav m.v.

Det foreslås, at kommunalbestyrelsen fortsat skal yde diæter, erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste og udgiftsgodtgørelse efter reglerne i § 16 a i lov om kommunernes styrelse til ældrerådets medlemmer. Ved lov nr. 316 af 28. april 2009 om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og lov om social service (Præcisering af kommunalbestyrelsens ansvar, diæter, inhabilitet m.v.) blev der indsat en bestemmelse i retssikkerhedsloven, som giver hjemmel til, at et medlem af ældrerådet ikke er forpligtet til at modtage diæter eller udgiftsgodtgørelse efter § 16 a. Retten til, at et ældrerådsmedlem kan fraskrive sig at

modtage diæter mv. efter § 16 a i lov om kommunernes styrelse, opretholdes med forslaget.

I en række af de gældende bestemmelser om ældreråd ændres der i strukturen i bestemmelserne i retssikkerhedsloven i forhold til gældende ret. Hensigten hermed er at samle bestemmelser om henholdsvis de grundlæggende rammer for rådet (formål, antal medlemmer, krav om direkte valg, rådets virke mv.), forhold vedrørende vedtægter, sekretariatsbistand og udgifter (herunder bestemmelser om diæter mv.), de nærmere regler om valgafholdelse og endelig den nye dispensationsbestemmelse.

Der henvises til lovforslagets § 2, nr. 2-6.

3.9. Nedlæggelse af klageråd

3.9.1. Gældende ret

Forpligtelsen til at nedsætte klageråd blev indført ved lov nr. 1114 af 20. december 1995 om ændring af lov om social bistand og lov om social pension (Indførelse af ældreråd og af klageråd på hjemmehjælpsområdet m.v.). Formålet med loven er at indføre en instans, som uden at have egentlig kompetence til at behandle sager på hjemmehjælpsområdet skal have mulighed for at følge, at hjemmehjælpen gives i overensstemmelse med kommunalbestyrelsens målsætninger. Med virkning fra 1. juli 1998 er personkredsen for klageråd udvidet til også at gælde klager på hjemmehjælpsområdet for voksne under 67 år.

Bestemmelserne om klageråd findes i retssikkerhedslovens §§ 34-36. Af lovens § 34 fremgår, at kommunalbestyrelsen nedsætter et klageråd, der vurderer klager over afgørelser om tilbud efter servicelovens § 83 (personlig og praktisk hjælp) og servicelovens § 84 (afløsning og aflastning). Klager vedrørende hjælp efter §§ 83 og 84 skal således først behandles af kommunens klageråd, inden de, hvis kommunalbestyrelsen fastholder sin afgørelse, kan sendes til de sociale nævn, hvilket ikke gælder øvrige klager på det sociale område, som sendes direkte til nævnene efter kommunalbestyrelsernes behandling.

I forbindelse med klagerådets behandling af en klage skal kommunalbestyrelsen udarbejde redegørelser for sagerne til klagerådet og afholde regelmæssige møder med rådet. Indeholder en klage flere dele, som ikke alle omhandler §§ 83 eller 84, skal klagen opdeles, således at kun de relevante dele sendes til klagerådet. Klageråd kan ikke omgøre kommunalbestyrelsernes afgørelser. Rådet kan alene komme med anbefalinger.

Det fremgår af retssikkerhedslovens § 35, at kommunalbestyrelsen mindst hver fjerde år sørger for, at der

vælges medlemmer til klagerådet. Rådet består af i alt 6 medlemmer, hvor 3 medlemmer vælges af kommunens ældreråd blandt dets medlemmer, 2 medlemmer vælges af kommunalbestyrelsen blandt dens medlemmer, og 1 medlem vælges af handicaporganisationerne i kommunen.

Af retssikkerhedslovens § 36 fremgår det, at kommunalbestyrelsen betaler udgifterne ved klagerådets virksomhed og stiller sekretariatsbistand til rådighed for rådet. Det fremgår videre, at kommunalbestyrelsen kan beslutte, at de medlemmer af klagerådet, der ikke er medlemmer af kommunalbestyrelsen, skal have diæter, erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste og udgiftsgodtgørelse efter reglerne i § 16 a i lov om kommunernes styrelse.

3.9.2. Overvejelser

I forbindelse med en undersøgelse om mulighederne for regelforenkling på det sociale område i 2008 (Afbureaukratisering og regelforenkling på det sociale område, Deloitte Business Consulting 2008), hvor udvalgte kommuner kunne stille forslag til regelforenkling, blev der peget på et forenklingspotentiale ved de nuværende regler om klageråd. Endvidere har KL i deres forslag til regelforenkling (KL's forenklingsskatalog, marts 2009) anbefalet, at klagerådsinstansen nedlægges.

Set i lyset af, at klagerådet ingen beslutningskompetence har, men udelukkende kan komme med anbefalinger, samt at borgeren har anden klageadgang på det sociale område i form af de sociale nævn, vurderer udvalgte kommuner, jf. ovenfor nævnte undersøgelse, at klagerådet er en instans, som primært bevirker, at klagesystemet på det sociale område forekommer unødigt forvirrende for borgeren. Derudover medvirker instansen til en unødigt forlængelse af sagsbehandlingstiden i forbindelse med klager over afgørelser efter servicelovens §§ 83 og 84. Tidligere erfaringer har endvidere vist, at kommunernes klageråd i gennemsnit behandler et begrænset antal sager om året (Klagerådernes funktion, Ankestyrelsen 2004).

3.9.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at klagerådene i retssikkerhedslovens §§ 34-36 nedlægges, således at klager over afgørelser om hjælp efter servicelovens §§ 83 og 84 fremover skal sendes direkte til de sociale nævn efter kommunalbestyrelsens behandling på samme måde som andre klager på det sociale område. Formålet hermed er at gøre klagesystemet så enkelt som muligt for borgerne. Fremover skal der således kun være ét klagesystem for alle klager på det sociale område.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 19, og § 2, nr. 7.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Forslaget skønnes at frigøre 80,5 mio. kr. i 2010 og de efterfølgende år at frigøre 160,5 mio. kr. årligt i kommunerne samt at give mulighed for at lette administrative opgaver for kommunerne.

De administrative lettelser består af følgende, jf. også tabel 1 nedenfor:

Reglerne om hjemmetræning og særlige dagtilbud forenkles således, at kommunalbestyrelserne fremover selv kan tilrettelægge organiseringen af udredningen og visitationen af barnet eller den unge.

Reglerne om godkendelse af private botilbud forenkles, så kommunalbestyrelsernes godkendelse af visse typer af private botilbud og optagelse af de samme tilbud på Tilbudsportalen slås sammen i én arbejdsgang, uden at der slækkes på kommunernes forpligtelser i relation til at sikre kvaliteten og indholdet i de private tilbud.

Kravene til forebyggende hjemmebesøg ændres, så kommunalbestyrelserne skal tilbyde ét årligt frem for to årlige hjemmebesøg. Samtidig foreslås det, at lov om forebyggende hjemmebesøg ophæves, og at reglerne indsættes i lov om social service.

Reglerne om visitation i forbindelse med afgørelser om praktisk hjælp, personlig pleje, træning mv. forenkles, herunder ophæves kravet om et særligt skema med oplysninger om hjælpen.

Kommunalbestyrelsens forpligtelse til at udarbejde plejeplaner for beboere i plejeboliger m.v. ophæves, så det fremover er op til kommunerne at beslutte, hvorvidt der skal udarbejdes plejeplaner eller om dokumentationen af den samlede indsats i plejeboliger m.v. skal tilrettelægges på anden vis.

Reglerne om tilsyn på ældreområdet forenkles, så forpligtelsen til at foretage tilsyn i plejeboliger og friplejeboliger mv. nedsættes fra to til ét årligt tilsyn. Derudover foreslås de øvrige særlige regler for tilsyn med plejeboligbebyggelser mv. ophævet, således at det bliver de almindelige tilsynsregler på det sociale område, der også gælder på plejeboligområdet.

Forpligtelsen til at opkræve betaling for midlertidig personlig og praktisk hjælp ophæves, så det fremover er frivilligt for kommunalbestyrelserne, om de vil opkræve betaling for midlertidig hjemmehjælp.

Forpligtelsen til at oprette bruger- og pårørenderåd i tilknytning til plejehjem m.v. ophæves, så det bliver op til kommunalbestyrelserne at organisere inddragelsen af beboere i plejehjem m.v. og deres pårørende.

Reglerne om ældreråd forenkles, således at det skal være op til den enkelte kommunalbestyrelse i samarbejde med ældrerådet at fastlægge de nærmere regler for rådets virke.

Klagerådene nedlægges, således at klager over afgørelser om hjælp efter servicelovens §§ 83 og 84 fremover behandles som andre klager på det sociale område, nemlig i de sociale nævn.

Det samlede forslag indgår som et element i regeringens opfyldelse af flerårsaftalen fra 2008 med KL om frigørelse af ressourcer til borgernær service i kommunerne i 2009-2013. Drøftelserne med KL om udmøntning af flerårsaftalen vil ske i forbindelse med de årlige drøftelser om kommunernes økonomi.

Finansministeren vil i forlængelse af de årlige drøftelser med KL om kommunernes økonomi fremlægge et bloktilskudsaktstykke, hvori der søges om bemyndigelse til at kunne fravige § 14, stk. 2, i lov nr. 499 af 7. juni 2006 om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner med senere ændringer, så kommunernes statstilskud ikke nedsættes med de kommunale mindredgifter, som følger af lovforslaget. Dette skal ses i sammenhæng med formålet med lovforslaget, nemlig at give kommunerne større frihed og frigøre ressourcer til borgernær service.

Det omfatter også, at frigjorte midler, der er finansieret af satspuljen, og som frigøres ved lovforslaget, samtidig ikke tilbageføres til satspuljen. Regeringen vil søge at indgå en aftale med KL om, at midler, som frigøres, og som ikke tilbageføres til satspuljen, forbliver på ældreområdet i kommunerne. Regeringen vil endvidere søge tilslutning til, at satspuljen tilføres 1,9 mio. kr. årligt fra 1. juli 2010 svarende til de midler, der frigøres ved nedlæggelsen af klageråd.

Ovenstående skal ses i sammenhæng med formålet med lovforslaget om at give kommunerne større frihed og frigøre ressourcer til borgernær service.

Det samlede frigørelsespotentiale fordeler sig mellem de enkelte dele af lovforslaget, som følger af tabel 1.

Tabel 1. Samlet frigørelsespotentiale, mio. kr.(2010 pl)

	2010	2011	2012	2013
Forenkling af regler om hjemmetræning og særlige dagtilbud	0,1	0,3	0,3	0,3
Enklere regler for godkendelse af private botilbud	0,0	0,0	0,0	0,0

Ændrede krav til forebyggende hjemmebesøg	15,3	30,5	30,5	30,5
Enklere regler for visitation til personlig hjælp og pleje m.v.	28,6	57,1	57,1	57,1
Plejeplaner gøres frivillige	11,4	22,7	22,7	22,7
Enklere regler for tilsyn på ældreområdet	10,3	20,5	20,5	20,5
Frivilligt at opkræve betaling for midlertidig hjemmehjælp	0,0	0,0	0,0	0,0
Frivilligt at oprette bruger- og pårørenderåd	13,0	26,0	26,0	26,0
Forenkling af reglerne om ældreråd	0,8	1,5	1,5	1,5
Nedlæggelse af klageråd	1,0	1,9	1,9	1,9
Samlet frigørelsespotentiale	80,5	160,5	160,5	160,5

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget vurderes ikke at indebære økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Forslaget om forenkling af regler om hjemmetræning og særlige dagtilbud, jf. afsnit 3.2, forventes at betyde hurtigere afgørelser for den enkelte borger.

Lovforslaget om nedlæggelse af klageråd, jf. afsnit 3.10, indebærer forenklet klageadgang for borgerne.

7. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.

9. Hørte myndigheder og organisationer

Lovforslaget har været sendt i høring hos: Alzheimerforeningen, Ankestyrelsen, Børne- og Kulturchefforeningen (BKF), Børne- og Ungdomspædagogernes Landsforbund (BUPL), Børnerådet, Center for Ligebe-

handling af Handicappede, Daginstitutionernes Landsorganisation (DLO), Danmarks Lærerforening, Dansk Erhverv, Dansk Handicapforbund, Dansk Industri, Dansk Socialrådgiverforening, Dansk Sygeplejeråd, Danske Handicaporganisationer, Danske Ældreråd, Danske Fysioterapeuter, Danske Regioner, De Samvirkende Menighedsplejer, Den Uvildige Konsulentordning på Handicapområdet, Det Centrale Handicapråd, Dokumentations- og rådgivningscenteret om racediskrimination, Ergoterapeutforeningen, FOKUTO - folkeskolens konsulenter for tosprogede børn og unge, FOA, Foreningen af Socialchefer i Danmark, Foreningen for tosprogede småbørns vilkår, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd (FTF), Hjernebarnet, Hjerne-skadeforeningen, Institut for menneskerettigheder, Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte (KTO), KL, Kristelig Arbejdsgiverforening, Landsforeningen af forældre til børn i dagtilbud (FOLA), Landsforeningen af opholdssteder, botilbud og skolebehandlingstilbud – LOS, Pårørendegruppen for svage ældre, Rådet for frivilligt socialt arbejde, Rådet for Socialt Udsatte, Socialpædagogernes Landsforbund, Ungdomsringen, Ældremobiliseringen og Ældresagen.

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser / mindreudgifter	Negative konsekvenser / mereudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, regioner og kommuner	Det forventes, at lovforslaget vil medføre mindreudgifter på 80,5 mio. kr. i 2010 og 160,5 mio. kr. i de følgende år.	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, regioner og kommuner	Lovforslaget forventes at medføre administrative lettelser for kommuner.	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen

Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det foreslås med forslaget til nyt § 14, stk. 3, i serviceloven, at det skal være en forudsætning for optagelse af private tilbud efter servicelovens § 66, nr. 4 (private opholdssteder) samt §§ 101 (private behandlingstilbud) og 107 (private botilbud) på Tilbudsportalen, at der træffes en afgørelse om, at tilbuddet er generelt egnet. Afgørelsen om optagelse træffes af den stedlige kommunalbestyrelse. Den pågældende kommunalbestyrelse eller det pågældende regionsråd registrerer efterfølgende oplysningerne om det pågældende tilbud på Tilbudsportalen, jf. servicelovens §§ 7 og 8. Forslaget betyder, at kommunalbestyrelsen skal træffe én afgørelse om det private tilbuds generelle egnethed, som indebærer, at tilbuddet kan optages på Tilbudsportalen. Afgørelsen træder i stedet for den afgørelse, der hidtil har skullet træffes efter servicelovens § 142, stk. 5, om godkendelse af private opholdssteder efter § 66, nr. 4, eller efter § 144 om godkendelse af private tilbud efter § 101, stk. 1, og § 107.

At det efter bestemmelsen i servicelovens § 14, stk. 3, skal være en betingelse for at optage et privat tilbud efter servicelovens § 66, nr. 4, samt §§ 101 eller 107 på Tilbudsportalen, at tilbuddet er generelt egnet betyder,

- at tilbuddet er egnet til at tilbyde den angivne ydelse til den angivne målgruppe inden for de rammer, der er angivet i servicelovens formålsbestemmelser for den pågældende type tilbud,

- at tilbuddets budget står i rimeligt forhold til den indsats, der ydes i tilbuddet, og

- at det pågældende tilbud er en selvstændig juridisk enhed med særskilt økonomi.

At kommunen skal fortage en vurdering af tilbuddets økonomi, og at tilbuddet skal være en selvstændig juridisk enhed med særskilt økonomi fremgår allerede af gældende ret, jf. bekendtgørelse nr. 349 af 9. maj 2008 om godkendelse af og tilsyn med private opholdssteder og private botilbud.

Med forslaget forenkles kommunernes godkendelsesprocedurer, uden at der slækkes på de indholdsmæssige krav hertil, og den foreslåede løsning indebærer ikke, at kommunernes forpligtelser i relation til at sikre kvaliteten og indholdet i de private tilbud svækkes. Den godkendende kommunalbestyrelse vil fortsat skulle forhold

de sig til tilbuddets personale, pædagogik, målgruppe m.v. samt føre tilsyn hermed, og den direkte kobling af godkendelsen og indberetningen af oplysninger til Tilbudsportalen tydeliggør, at den kommunalbestyrelse, der træffer afgørelse, står inde for tilbuddets kvalitet og så over for andre kommuner, der vil anvende det private tilbud.

Bestemmelsen om optagelse på Tilbudsportalen af private tilbud efter den foreslåede § 14, stk. 3, vil blive uddybet i en bekendtgørelse. Der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 3.

Afgørelse om, at et privat tilbud efter servicelovens § 66, nr. 4, eller §§ 101 eller 107 ikke opfylder kriterierne for optagelse og derfor ikke kan registreres på Tilbudsportalen, skal i det omfang, dette følger af forvaltningslovens regler, være skriftlig og begrundet. Giver afgørelsen ikke fuldt ud den private leverandør medhold, skal afgørelsen, når den meddeles skriftligt, være ledsaget af en begrundelse. Meddeles en ikke fuldt ud begunstigende afgørelse mundtligt, kan vedkommende leverandør forlange at få en skriftlig begrundelse for afgørelsen inden for de frister, der er fastsat i forvaltningsloven, jf. forvaltningslovens §§ 22 og 23. Kommunalbestyrelsens afgørelse om optagelse på Tilbudsportalen kan af den private leverandør indbringes for de sociale nævn efter de almindelige klageregler i retssikkerhedslovens kapitel 10, jf. servicelovens § 166.

Afgørelsen kan forsynes med vilkår i overensstemmelse med de almindelige grundsætninger om saglighed og lighed i forvaltningen, ligesom afgørelsen efter de almindelige forvaltningsretlige regler vil kunne tilbagekaldes ud fra en afvejning af hensynet til på den ene side adressaten og dennes evt. forventninger og på den anden side de hensyn, der taler for en tilbagekaldelse. Tilbagekaldes en afgørelse om optagelse på Tilbudsportalen, er betingelserne for tilbuddets registrering i Tilbudsportalen ikke længere opfyldt.

Hvis en anden kommunalbestyrelse end den stedlige eller et regionsråd har indgået en generel aftale, jf. § 4, stk. 2 eller § 5, stk. 4, med et privat tilbud om anvendelse af samtlige pladser i tilbuddet, er det denne kommunalbestyrelse eller dette regionsråd, der skal træffe afgørelse om optagelse af det private tilbud på Tilbudsportalen.

Til nr. 2

Den foreslåede ændring af § 14, stk. 3, er alene en konsekvens af, at det foreslås, at § 17 i serviceloven om

forpligtelsen til at oprette bruger- og pårørenderåd ophæves, jf. bemærkningerne til § 1, nr. 4.

Til nr. 3

Det foreslås, at den eksisterende bemyndigelsesbestemmelse for indenrigs- og socialministeren (nu socialministeren) i § 14, stk. 4, til at fastsætte nærmere regler om Tilbudsportalen udvides, så ministeren gives hjemmel til at fastsætte nærmere regler om kriterierne for optagelse på portalen.

Der vil i medfør af bemyndigelsesbestemmelsen kunne fastsættes regler, der tydeliggør, hvad der ligger i kravet om, at tilbuddet skal være generelt egnet, jf. bemærkningerne til § 1, nr. 1, herunder om kommunalbestyrelsens vurdering af det private tilbuds pædagogik og metoder, fysiske rammer, økonomi og personale. Reglerne vil i vidt omfang erstatte de regler, der dag fremgår af bekendtgørelse nr. 349 af 9. maj 2008 om godkendelse af og tilsyn med private opholdssteder, private botilbud og private behandlingstilbud for stofmisbrugere

Til nr. 4

Det foreslås, at forpligtelsen til at nedsætte bruger- og pårørenderåd i tilknytning til plejehjem m.v. efter servicelovens § 17 ophæves. Med forslaget om at ophæve servicelovens § 17 gives kommunalbestyrelsen mulighed for lokalt at tilrettelægge indsatsen i forhold til at inddrage beboere og deres pårørende, herunder at træffe beslutning om, hvorvidt der skal etableres bruger- og pårørenderåd.

Til nr. 5

Den foreslåede ændring af bemyndigelsesbestemmelsen i servicelovens § 32, stk. 2, indebærer, at socialministeren ikke længere fastsætter regler om etablering af kommunale teams, som skal udrede barnets nedsatte funktionsevne, og udvalg, som skal visitere barnet til et tilbud.

Med hjemmel i den ændrede bemyndigelsesbestemmelse vil der blive udstedt en ny bekendtgørelse, som skal erstatte den gældende bekendtgørelse nr. 983 af 1. oktober 2008 om hjælp til børn og unge, der på grund af betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne har behov for hjælp eller særlig støtte. Hensigten med ændringen er at begrænse kravene til kommunernes sagsbehandling, når de bevilger en plads i et særligt dagtilbud, eller når de bevilger hjemmetræning.

Herved får kommunalbestyrelserne en højere grad af metodefrihed og lokale muligheder for at indrette sagsbehandlingen.

For visitation til særlige dagtilbud vil ændringen dels betyde, at kommunen ikke længere skal etablere kommunale teams og nedsætte et udvalg, som skal visitere barnet eller den unge til et tilbud, dels at kommunen får større frihed til at tilrettelægge udredningen af barnets eller den unges forhold og dermed kan udelade en børnefaglig undersøgelse efter servicelovens § 50, hvis kommunen vurderer, at udredningen kan gennemføres på mindre omfattende vis.

For hjemmetræning vil ændringen betyde, at kommunen ikke længere skal etablere kommunale teams, som skal udrede barnets eller den unges nedsatte funktionsevne, og nedsætte et udvalg, som skal visitere barnet eller den unge til et tilbud. Ved bevilling af hjemmetræning er det dog fortsat et sagsbehandlingskrav, at barnets eller den unges funktionsevne, behov og trivsel, forældrenes ressourcer og familiens samlede situation, skal være udredt og beskrevet i form af en børnefaglig undersøgelse, jf. servicelovens § 50.

Det vil således komme til at fremgå af bekendtgørelsen, at kommunalbestyrelsen på baggrund af oplysninger om barnets eller den unges ressourcer og behov skal kortlægge barnets eller den unges funktionsevne, udarbejde forslag til særlig støtte og behandling og på denne baggrund træffe afgørelse om hjælp til barnet eller den unge.

Lovændringen ændrer ikke på kommunalbestyrelsens ansvar for at sikre en grundig, forsvarlig vurdering af det enkelte barns ellers den enkelte unges behov for hjælp, støtte og behandling, men ændringen betyder, at der ikke længere vil blive stillet krav til, hvordan dette arbejde skal organiseres.

Derudover vil det fremgå af bekendtgørelsen, at det alene er i forbindelse med visitation til hjemmetræning, at der skal gælde et krav om, at der forinden udarbejdes en børnefaglig undersøgelse efter servicelovens § 50.

Det vil dog fortsat være et krav ved både visitation til særligt dagtilbud og til hjemmetræning, at relevante fagpersoner bliver inddraget, at kommunerne oplyser sagerne i tilstrækkeligt omfang, og at de almindelige forvaltningsretlige regler om sagsoplysning, inddragelse af sagens parter og partshøring mv. følges.

Til nr. 6

Den foreslåede ændring i servicelovens § 52, stk. 3, nr. 4, er alene en konsekvens som følge af, at det foreslås at ophæve servicelovens § 144 om godkendelse af private botilbud og private behandlingstilbud, jf. lovforslagets § 1, nr. 12.

Til nr. 7

Med den foreslåede nye bestemmelse i servicelovens § 79 a flyttes bestemmelserne om forebyggende hjemmebesøg til ældre m.v. fra lov om forebyggende hjemmebesøg til ældre m.v. til lov om social service. Dette skyldes et ønske om at samle de forebyggende bestemmelser til ældre i én lov med henblik på, at kommunalbestyrelserne sammentænker den forebyggende indsats på området. Endvidere sikres med en samling af bestemmelserne, at forsøgsbestemmelserne i lov om social service (§ 184) ligeledes finder anvendelse for forebyggende hjemmebesøg til ældre m.v., således at der fx gives mulighed for at kommunalbestyrelserne kan udfordre de eksisterende regler i forhold til eventuelle lokale behov. Som konsekvens heraf foreslås det at ophæve lov om forebyggende hjemmebesøg til ældre m.v. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til § 4, stk. 4.

Det foreslås i *stk. 1*, at kommunalbestyrelserne skal tilbyde forebyggende hjemmebesøg til alle ældre m.v., som er fyldt 75 år, og som er bosiddende i kommunen. Hermed videreføres reglen om, at kommunalbestyrelserne skal tilbyde forebyggende hjemmebesøg til ældre på 75 år og derover.

Det foreslås i *stk. 2*, at kommunalbestyrelserne fremover skal tilbyde mindst ét forebyggende hjemmebesøg årligt til ældre på 75 år eller derover, samt at det er op til kommunalbestyrelserne, hvordan tilbuddet skal udmøntes, fx om de ældre tilbydes forebyggende hjemmebesøg ved telefonisk kontakt eller gennem brev. Med forslaget ændres således det nuværende krav i lov om forebyggende hjemmebesøg m.v. om to årlige hjemmebesøg med henblik på at give kommunalbestyrelsen mulighed for at prioritere den samlede forebyggende indsats på området.

Endvidere understreges det med forslaget, at det er op til den enkelte kommunalbestyrelse, hvordan der følges op på de sager, hvor borgere i første omgang har takket nej til forebyggende hjemmebesøg, men efterfølgende har et ønske om at modtage et forebyggende hjemmebesøg.

I *stk. 3* foreslås det at videreføre kommunalbestyrelsernes mulighed for at undtage borgere, som modtager personlig og praktisk hjælp efter § 83 i lov om social service for tilbud om forebyggende hjemmebesøg. Forslaget giver kommunalbestyrelserne mulighed for at undtage borgere, som kommunerne allerede er løbende i kontakt med, og som derigennem løbende bliver vurderet i forhold til evt. ændrede behov som følge af sundhedstilstanden m.v.

Det foreslås i *stk. 4* at videreføre socialministerens hjemmel til i samarbejde med indenrigs- og sundheds-

ministeren at fastsætte nærmere bestemmelser i forhold til kommunernes administration af tilbud om forebyggende hjemmebesøg.

Bestemmelsen er således en videreførelse af den tilsvarende bestemmelse fra indførelsen af lov om forebyggende hjemmebesøg til ældre m.v. i 1995 (lov nr. 1117 af 20. december 1995). Det er her forudsat, at det er kommunalbestyrelsen, der træffer beslutning om tilrettelæggelsen og administrationen af ordningen, herunder hvordan tilbuddene udformes og tilrettelægges, men at socialministeren samt indenrigs- og sundhedsministeren vil følge kommunernes administration af ordningen. Siden indførelsen af forebyggende hjemmebesøg har Ankestyrelsen løbende fulgt den kommunale administration af ordningen, jf. afsnit 3.3 i de almindelige bemærkninger.

Til nr. 8

Efter den foreslåede § 89, stk. 1, 1. pkt., fastholdes det, at kommunalbestyrelsen også fremover ved afgørelser om hjælp efter servicelovens kap. 16, herunder hjælp efter § 83 (praktisk hjælp og personlig pleje) og § 86 (genoptræning) i serviceloven, skal give borgeren skriftlig oplysning om, hvilken hjælp der er bevilget. Det gælder således også i de tilfælde, hvor borgeren har fået fuldt ud medhold. Forslaget indebærer samtidig, at det nuværende krav om en skriftlig begrundelse i alle skriftlige afgørelser om hjælp efter servicelovens kap. 16, herunder §§ 83 og 86, ophæves. Herefter gælder den almindelige bestemmelse i § 22 i forvaltningsloven, hvor efter en afgørelse, der meddeles skriftligt, skal begrundes, medmindre afgørelsen fuldt ud giver ansøgeren medhold. Med forslaget ophæves således pligten til at give en skriftlig begrundelse i afgørelser, der giver borgeren fuldt ud medhold.

Det vil bero på en konkret vurdering i henhold til almindelige forvaltningsretlige regler, om borgeren i en konkret sag kan anses for at have opnået fuldt ud medhold.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 89, stk. 1, 2. pkt., kan kommunalbestyrelsen dog ved mindre, begunstigende tilpasninger i hjælpen undlade at give en ny skriftlig oplysning til borgeren.

Bestemmelsen finder alene anvendelse ved ændringer i hjælpen, der er begunstigende for borgeren. I tilfælde, hvor dele af borgerens hjælp også nedjusteres, finder bestemmelsen ikke anvendelse, og borgeren skal i så fald have en skriftlig afgørelse. En skriftlig afgørelse, der ikke giver borgeren fuldt ud medhold, skal begrundes, og skal i det omfang, afgørelsen kan påklages, ledsages af en klagevejledning, jf. forvaltningslovens §§ 22 og 25.

Ved vurderingen af, om en ændring af hjælpen til en borger er en mindre, begunstigende tilpasning, må der bl.a. lægges vægt på, hvilken betydning ændringen har for den enkelte borger, herunder om ændringen af borgeren opleves som væsentlig. Afgørelsen heraf må bero på en konkret vurdering i det enkelte tilfælde.

Det kan indgå i vurderingen af, om en tilpasning er ”mindre”, om der er tale om en ydelse af samme art eller om tildeling af en helt ny ydelsestype. Er der således tale om tildeling af en anden art ydelse, må myndigheden fremsende skriftlig oplysning herom til borgeren. Det kan fx være tilfældet, hvis borgeren hidtil kun har fået hjælp til rengøring, men på grund af ændret behov fremover visiteres til personlig pleje, eller hvis borgeren hidtil har fået hjælp til indkøb, men fremover også får madservice. I disse tilfælde skal borgeren have en skriftlig oplysning om den ændrede ydelse.

Ligger den nye ydelse derimod i naturlig forlængelse af den hjælp, der allerede gives, vil der efter en konkret vurdering kunne være tale om en ”mindre” tilpasning, der ikke medfører krav om en skriftlig oplysning. Et eksempel herpå kunne være, hvis borgeren har fået bevilget hjælp til påklædning i forhold til at tage støttestrømper på, og at denne efterfølgende får tildelt hjælp til alle former for påklædning. Et andet eksempel kunne være, at borgeren har hjælp til rengøring i form af fx støvsugning samt rengøring af badeværelse, men efterfølgende også får behov for hjælp til gulvvask og rengøring af køkken. I sådanne tilfælde af mindre, begunstigende tilpasning af hjælpen kan kommunen efter forslaget igangsætte tilpasningen af hjælpen uden at oplyse borgeren skriftligt om dette.

Vurderingen af, om der er tale om en mindre, begunstigende tilpasning af hjælpen, må tage afsæt i den seneste skriftlige oplysning, som kommunen har givet borgeren om, hvilken hjælp der er bevilget. Hvis der har været foretaget en række mindre, begunstigende tilpasninger af hjælpen, uden at der er fremsendt en ny skriftlig oplysning til borgeren, må det således vurderes konkret, om der ved en yderligere tilpasning af hjælpen, der isoleret set er både mindre og begunstigende, samlet set er foretaget så væsentlige ændringer, at der skal gives borgeren skriftlig oplysning om den (samlede) tildelte hjælp. Hvis der samlet set fortsat er tale om en mindre, begunstigende tilpasning, kan en skriftlig oplysning til borgeren undlades.

Det bemærkes, at myndigheden efter almindelige forvaltningsretlige regler har pligt til at notere også mindre, begunstigende tilpasninger af hjælpen i borgerens sagsakter. Herved sikres dokumentation for, hvilken hjælp den enkelte samlet set har krav på.

Det følger af offentlighedslovens § 6 om notatpligt, at i sager, hvor der vil blive truffet afgørelse af en forvaltningsmyndighed, skal en myndighed, der mundtligt modtager oplysninger vedrørende en sags faktiske omstændigheder, der er af betydning for sagens afgørelse, eller som på anden måde er bekendt med sådanne oplysninger, gøre notat om indholdet af oplysningerne.

Af forvaltningslovens § 9, stk. 1, om retten til aktindsigt fremgår det endvidere, at en part i en sag, hvori der er eller vil blive truffet en afgørelse af en forvaltningsmyndighed, kan forlange at blive gjort bekendt med sagens dokumenter. Borgeren vil således til enhver tid kunne gøre krav på oplysning om den samlede hjælp, der er bevilget.

Af forvaltningslovens § 25 fremgår, at skriftlige afgørelser, som kan påklages til anden forvaltningsmyndighed, skal være ledsaget af en klagevejledning, medmindre afgørelsen giver borgeren fuldt ud medhold.

Forslaget ændrer ikke ved de ovennævnte gældende forvaltningsretlige regler.

Til nr. 9

Det foreslås, at den nuværende forpligtelse i servicelovens § 89, stk. 2, til at udarbejde skema i forbindelse med afgørelsen om tildeling af personlig hjælp og pleje m.v. ophæves. Med den foreslåede nyaffattelse af § 89, stk. 1, jf. forslagens § 1, nr. 8, sikres skriftlig oplysning til borgeren om, hvilken hjælp der er bevilget. Med ophævelsen af § 89, stk. 2, gøres dokumentationens form valgfri for kommunen. Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger i afsnit nr. 3.4.

Det foreslås endvidere, at den nuværende forpligtelse i servicelovens § 89, stk. 3, til at udarbejde plejeplaner for beboere i plejehjem m.v. ophæves. Det gøres herved frivilligt for kommunerne, om der skal udarbejdes plejeplaner. Kommunalbestyrelsen vil således få mulighed for selv at beslutte, om der fremover skal udarbejdes plejeplaner, eller om dokumentationen af den samlede indsats i plejehjem m.v. skal tilrettelægges på anden vis. Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger i afsnit 3.4.

Til nr. 10

De foreslåede ændringer i servicelovens § 101, stk. 4 og 5, er alene en konsekvens som følge af, at det foreslås at ophæve servicelovens § 144 om godkendelse af private botilbud og private behandlingstilbud, jf. lovforslagets § 1, nr. 12.

Til nr. 11

Den foreslåede ændring i servicelovens § 143, stk. 1, er alene en konsekvens som følge af, at det foreslås at ophæve servicelovens § 144 om godkendelse af private botilbud og private behandlingstilbud, jf. lovforslagets § 1, nr. 12 og samtidig indsætte en ny hjemmel i § 148 a, stk. 3, jf. lovforslagets § 1, nr. 14.

Til nr. 12

Det foreslås, at servicelovens § 144 ophæves. Dermed fjernes kravet om, at private botilbud efter § 107 og private behandlingstilbud efter § 101 skal godkendes som generelt egnede som forudsætning for at kunne indgå i kommunernes forsyning.

I stedet foreslås det at lægge sikringen af kvaliteten af de pågældende private tilbud ind som et led i optagelsen på Tilbudsportalen. Om denne del af forslaget henvises til afsnit i 3.3 i de almindelige bemærkninger og til bemærkningerne til § 1, nr. 1.

Med forslaget ophæves også den begrænsning i retten til at klage over et afslag på godkendelse, som er indeholdt i den gældende § 144.

Til nr. 13

Efter den gældende bestemmelse i servicelovens § 148 a fører den stedlige kommunalbestyrelse et driftsorienteret tilsyn med de tilbud, der er beliggende i kommunen. Tilsynet omfatter tilbuddets personale, bygninger og økonomi. Hvis en anden kommunalbestyrelse eller et regionsråd har indgået aftale med tilbuddet om anvendelse af alle pladser, er det dog denne kommunalbestyrelse eller dette regionsråd, der fører det driftsorienterede tilsyn, jf. bemærkningerne til forslaget til § 148 a, stk. 2, i lovforslag nr. 48 (folketingsamlingen 2006-07, 1. samling) som vedtaget ved lov nr. 1585 af 20. december 2006 om ændring af lov om social service, lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og lov om psykologer m.v. (Tilpasning af reglerne om tilsyn med løsningen af sociale opgaver til kommunalreformen samt regler om befordringsgodtgørelse i forbindelse med specialrådgivning i VISO m.v.).

Det foreslås at understrege sammenhængen mellem de optagne private tilbud på Tilsynsportalen og det løbende driftsorienterede tilsyn ved udtrykkeligt at fastslå i § 148 a, stk. 1, at det gældende driftsorienterede tilsyn også omfatter en løbende vurdering af, om grundlaget for afgørelsen om optagelse af det private tilbud på Tilbudsportalen fortsat er til stede.

Tilføjelsen til § 148 a, stk. 1, svarer indholdsmæssigt til den eksisterende bestemmelse i § 15 i bekendtgørelse nr. 349 af 9. maj 2008 om godkendelse af og tilsyn med

private opholdssteder, private botilbud og private behandlingstilbud for stofmisbrugere. Denne bekendtgørelse bortfalder med ophævelsen af § 144 i lov om social service, jf. § 1, nr. 12, og bekendtgørelsens bestemmelse om tilsyn foreslås derfor indsat direkte ind i loven.

Til nr. 14

Det foreslås, at der i § 148 a, stk. 3, indsættes en bemyndigelse til socialministeren til at fastsætte nærmere regler om tilsyn med private opholdssteder efter § 66, nr. 4, private behandlingstilbud efter § 101 og private botilbud efter § 107. Bestemmelsen svarer til de eksisterende bestemmelser i § 143, stk. 1, og § 144, stk. 4 og 5, i serviceloven for så vidt angår fastsættelsen af regler om tilsyn. Bemyndigelsen kan anvendes til at fastsætte uddybende regler om kommunalbestyrelsernes driftsorienterede tilsyn efter § 148 a, stk. 1, med de private tilbuds personale, bygninger og økonomi samt om kommunalbestyrelsernes løbende tilsyn med, at grundlaget for det private tilbuds optagelse på Tilbudsportalen fortsat er til stede, jf. bemærkningerne til § 1, nr. 13.

Til nr. 15

Det foreslås at ændre § 151, stk. 1, i serviceloven, således at kommunalbestyrelsen fremover hvert år skal foretage mindst ét uanmeldt tilsynsbesøg med plejeboligbebyggelser m.v. i modsætning til i dag, hvor kommunalbestyrelsen har pligt til at foretage både mindst ét anmeldt og mindst ét uanmeldt tilsynsbesøg om året. Forslaget har til formål at frigøre ressourcer til, at der i stedet bl.a. kan føres et øget tilsyn med de plejeboligbebyggelser m.v., der har særligt behov herfor.

Det foreslås endvidere, at tilsyn med friplejeboligbebyggelser m.v. efter servicelovens § 151 a, stk. 2, harmoniseres med de foreslåede ændringer til tilsyn med plejeboligbebyggelser. Derved ændres kommunalbestyrelsens pligt til at foretage tilsyn i friplejeboliger, således at der skal foretages mindst ét uanmeldt tilsynsbesøg årligt i stedet for to årlige tilsynsbesøg.

Til nr. 16

Det foreslås at ophæve kravene i servicelovens § 151, stk. 3 og 4, om, at der efter hvert tilsynsbesøg skal udarbejdes en tilsynsrapport og mindst én gang årligt skal udarbejdes og offentliggøres en samlet redegørelse om tilsynet og om det sundhedsfaglige tilsyn efter § 219 i sundhedsloven. Kravet om at sende tilsynsrapporten samt den samlede redegørelse i høring i bruger- og pårørenderådet og i det kommunale ældreråd, ophæves ligeledes som en konsekvens heraf. Endelig ophæves bemyndigelsesbestemmelsen for socialministeren til at

fastsætte nærmere regler om tilsynets indhold, udførelse og opfølgning, jf. § 151, stk. 5.

Kommunalbestyrelsen er fortsat forpligtet til at følge den almindelige tilsynsforpligtelse efter servicelovens §§ 148 og 148 a samt §§ 15 og 16 efter lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. De almindelige tilsynsregler efter serviceloven og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område fastlægger krav om dels et personrelateret tilsyn, dels et driftsorienteret tilsyn med de enkelte plejeboligbebyggelser m.v. Kravene til det personrelaterede tilsyn fastlægger, at kommunen skal føre tilsyn med den enkelte person, som er bevilget hjælp efter serviceloven. Kommunen skal sikre sig, at hjælpen opfylder sit formål, og kommunen skal være opmærksom på, om der er behov for at yde andre former for hjælp. Opfølgningen skal så vidt muligt ske i samarbejde med den pågældende. Kravene til det driftsorienterede tilsyn fastlægger, at kommunen skal føre tilsyn med tilbuddets personale, bygninger og økonomi.

Til nr. 17

Tilsyn med friplejeboligbebyggelser harmoniseres i videst muligt omfang med de foreslåede ændringer om tilsyn med plejeboligbebyggelser m.v. Derfor ophæves formkravet til kommunalbestyrelsen i servicelovens § 151 a, stk. 3, om, at der efter hvert tilsynsbesøg skal udarbejdes en tilsynsrapport. Kommunalbestyrelsen er dog efter den foreslåede affattelse af servicelovens § 151 a, stk. 3, fortsat forpligtet til i forbindelse med tilsynsbesøg at sikre, at den service, der generelt leveres i friplejeboligbebyggelsen, lever op til friplejeboligleverandørens certifikation. Kommunalbestyrelsen får med forslaget frihed til selv at fastsætte procedurekrav for sikringen af dette.

Til nr. 18

Det foreslås at gøre det frivilligt for kommunalbestyrelserne at opkræve betaling for midlertidig personlig og praktisk hjælp efter servicelovens § 83, stk. 1. Ved at ændre reglerne om betaling i servicelovens § 161, så det bliver frivilligt for kommunalbestyrelserne at opkræve betaling for midlertidig hjælp, bliver det op til den enkelte kommunalbestyrelse at beslutte, om, hvornår og for hvilke ydelseskategorier der skal opkræves betaling for midlertidig personlig og praktisk hjælp. Vælger kommunalbestyrelsen at opkræve egenbetaling for midlertidig hjemmehjælp, vil afgørelsen gælde alle modtagere af midlertidig hjælp efter servicelovens § 83.

Den foreslåede ændring vil ikke have konsekvens for reglerne om, at der ikke kan opkræves betaling for hjælp

efter servicelovens § 83, stk. 1, der ydes i forbindelse med pasning af døende efter servicelovens § 119, jf. § 3 i bekendtgørelse nr. 568 af 18. juni 1009 om betaling for generelle tilbud og for tilbud om personlig og praktisk hjælp mv. efter servicelovens §§ 79, 83 og 84.

Til nr. 19

Den foreslåede ophævelse af de særlige klageregler for hjælp efter §§ 83 og 84 i § 166, stk. 2, i serviceloven er en konsekvensændring som følge af, at forpligtelsen til at nedsætte klageråd efter retssikkerhedslovens §§ 34-36 ophæves, jf. lovforslagets § 2, nr. 6.

Til § 2

Til nr. 1.

Den foreslåede ændring i retssikkerhedslovens § 12 c er alene en konsekvens som følge af, at det foreslås at ophæve lov om forebyggende hjemmebesøg til ældre m.v., og at det samtidig foreslås, at give kommunalbestyrelserne mulighed for at tilbyde forebyggende hjemmebesøg efter servicelovens § 79 a, jf. bemærkningerne til forslaget § 1, nr. 7.

Til nr. 2

Det foreslås, at opretholde den nuværende bestemmelse i § 30, stk. 1, i retssikkerhedsloven, jf. forslaget § 2, nr. 1, om pligt for kommunalbestyrelsen til at nedsætte et ældreråd, men det præciseres i stk. 1, at der kan nedsættes flere ældreråd, såfremt kommunalbestyrelsen ønsker dette. I den nuværende § 30, stk. 3, er det anført, at kommunalbestyrelsen kan afgøre, om der er grundlag for at nedsætte flere ældreråd. Denne bestemmelse ophæves, men indholdet videreføres ved, at det i § 30, stk. 1, 1. pkt., foreslås, at der skal nedsættes mindst ét ældreråd. Rådets formål er fortsat at rådgive kommunalbestyrelsen i ældrepolitiske spørgsmål og formidle synspunkter mellem borgerne og kommunalbestyrelsen om lokalpolitiske spørgsmål, der vedrører de ældre.

Til nr. 3

Det hidtidige krav i retssikkerhedslovens § 31, stk. 1, om mindst 5 medlemmer i ældrerådet foreslås bevaret, jf. forslaget § 30, stk. 2. Det foreslås dog i § 30, stk. 2 at ændre reglen om, at der for hvert medlem skal vælges en stedfortræder, således at det med forslaget er op til den enkelte kommunalbestyrelse, om der skal vælges stedfortrædere og i givet fald hvor mange. Formålet med denne ændring er at give kommunalbestyrelse og ældreråd mulighed for at tilpasse sammensætning af rådet til

lokale forhold. I de tilfælde, hvor der kun er kandidater svarende til det aftalte antal pladser eller færre, der stiller op, skal det være muligt at nedsætte et ældreråd uden stedfortrædere. Kontinuiteten i ældrerådernes arbejde skal dog sikres på bedst mulig vis i tilfælde af eventuelt frafald, og såfremt det er muligt, bør der derfor vælges stedfortrædere. Såfremt kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om, at der skal vælges stedfortrædere, kan antallet heraf ikke overstige antallet af medlemmer i ældrerådet.

Det foreslås tillige at ændre bestemmelsen i den gældende § 30, stk. 2, således, at kommunalbestyrelsen fremover ikke skal høre ældrerådet om alle forslag, der vedrører de ældre. I stedet indsættes i § 30, stk. 3, en bestemmelse om, at kommunalbestyrelsen i samarbejde med ældrerådet skal fastlægge de nærmere rammer for rådets virke. Herved sikres det, at kommunalbestyrelsen og ældrerådet i den enkelte kommune i samarbejde og ud fra en lokal vurdering kan fastlægge de nærmere retningslinjer for nærdemokratisk inddragelse på ældreområdet. Ældrerådet får dermed mulighed for at prioritere de sager, hvor interessen er størst, men rammerne for rådets virke skal dog tilrettelægges således, at rådets formål fortsat opfyldes, jf. § 30, stk. 1. Den indgåede aftale mellem ældrerådet og kommunalbestyrelsen om fastlæggelse af de nærmere rammer for rådets virke gælder for én kommunal valgperiode. Såfremt der ikke kan opnås enighed mellem ældreråd og kommunalbestyrelse om at målrette ældrerådets indsats i forhold til høringsproces, skal kommunalbestyrelsen fortsat høre ældrerådet om alle forslag, der vedrører de ældre.

Til nr. 4

Den foreslåede bestemmelse i § 31, stk. 1, i retssikkerhedsloven om, at kommunalbestyrelsen i samarbejde med ældrerådet fastsætter vedtægter for ældrerådet, og at ældrerådet selv fastsætter sin forretningsorden svarer til den nuværende bestemmelse i retssikkerhedslovens § 33, stk. 1. Der ændres ikke i indholdet.

Den foreslåede bestemmelse i § 31, stk. 2, i retssikkerhedsloven om, at kommunalbestyrelsen betaler udgifterne ved ældrerådets virksomhed og stiller sekretariatsbistand til rådighed, hvis rådet ønsker dette, svarer til den nuværende bestemmelse i retssikkerhedslovens § 33, stk. 2. Der ændres ikke i indholdet.

Den foreslåede bestemmelse i § 31, stk. 3, i retssikkerhedsloven om, at kommunalbestyrelsen yder diæter, erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste og udgiftsgodtgørelse i efter reglerne i § 16 a i lov om kommunernes styrelse til ældrerådets medlemmer svarer til

den nuværende bestemmelse i retssikkerhedslovens § 33, stk. 3. Der ændres ikke i indholdet.

Den foreslåede bestemmelse i § 31, stk. 4, i retssikkerhedsloven om, at et medlem af rådet ikke er forpligtet til at modtage diæter eller udgiftsgodtgørelse, der tilkommer den pågældende efter stk. 3, svarer til den nuværende bestemmelse i retssikkerhedslovens § 33, stk. 4. Der ændres ikke i indholdet.

Hensigten med at flytte gældende bestemmelser er at ændre strukturen i de grundlæggende rammer for rådet (formål, antal medlemmer, krav om direkte valg, rådets virke mv.), forhold vedrørende vedtægter, sekretariatsbistand og udgifter (herunder bestemmelser om diæter mv.), de nærmere regler om valgafholdelse og endelig den nye dispensationsbestemmelse.

Til nr. 5

Den foreslåede bestemmelse i § 32, stk. 1, i retssikkerhedsloven om, at kommunalbestyrelsen sørger for, at der afholdes valg til ældrerådet mindst hvert fjerde år og i samarbejde med ældrerådet fastsætter regler for, hvordan valget skal afholdes, svarer til den nuværende bestemmelse i retssikkerhedslovens § 31, stk. 2. Der ændres ikke i indholdet.

Den foreslåede bestemmelse i § 32, stk. 2, i retssikkerhedsloven om, at personer, der har fast bopæl i kommunen, og som er fyldt 60 år, har valgret og er valgbare til ældrerådet, svarer til den nuværende bestemmelse i retssikkerhedslovens § 32. Der ændres ikke i indholdet.

Hensigten med at flytte gældende bestemmelser er at ændre strukturen i de grundlæggende rammer for rådet (formål, antal medlemmer, krav om direkte valg, rådets virke mv.), forhold vedrørende vedtægter, sekretariatsbistand og udgifter (herunder bestemmelser om diæter mv.), de nærmere regler om valgafholdelse og endelig den nye dispensationsbestemmelse.

Det foreslås i den nye bestemmelse i § 32, stk. 3, at der, ligesom det er tilfældet i gældende ret om menighedsrådsvalg, indsættes en hjemmel i retssikkerhedsloven til, at kommunalbestyrelsen 4 uger før valgdagen og i samråd med det siddende ældreråd kan beslutte, at der ikke skal afholdes valg til ældreråd, såfremt valgets resultat er givet på forhånd. Dette indebærer, at kommunalbestyrelsen skal rådføre sig med det siddende ældreråd i forbindelse med beslutningen. Der vil i så fald være tale om en situation, hvor det ikke har været muligt at fremskaffe flere kandidater end det antal pladser i rådet, som kommunalbestyrelsen og ældrerådet er blevet enige om, eller som er blevet fastsat på anden vis. Der kan ligeledes opstå en situation, hvor det end ikke er muligt at opfylde lovens krav om mindst 5 medlemmer,

jf. § 30, stk. 2. I sådanne situationer, kan afstemningen aflyses. Det skal dog understreges, at det er en betingelse for, at valget kan aflyses, at kommunalbestyrelsen har gjort en indsats for at skaffe kandidater til ældrerådet, idet ældrerådene spiller en central rolle for den demokratiske inddragelse i kommunen. Det er ikke hensigten med bestemmelsen, at kommunalbestyrelsen skal kunne spekulere i, hvorvidt kommunalbestyrelsen i den enkelte kommune ønsker at afholde valg til ældreråd eller ej. Kommunalbestyrelsen skal derfor sikre, at der i kommunen bliver informeret om det forestående valg, herunder om, at alle, som har fast bopæl i kommunen og er over 60 år, kan stille op.

Til nr. 6

Det foreslås, at der indføres en hjemmel i retssikkerhedslovens § 33 til, at socialministeren, efter ansøgning fra kommunalbestyrelsen, i konkrete situationer kan give dispensation fra reglerne i retssikkerhedsloven om ældreråd, jf. §§ 30-32, hvis der på grund af uforudsete situationer eller lokale forhold, som kommunalbestyrelsen ikke har indflydelse på, opstår problemer med hensyn til at sikre lovens overholdelse. Baggrunden herfor er, at der, blandt andet grundet store lokale forskelle, kan opstå konkrete situationer, hvor reglerne om ældreråd utilsigtet har u hensigtsmæssige konsekvenser.

Bestemmelsen tager først og fremmest sigte på de processuelle regler i loven. Eksempler herpå kan være, at det i en given kommune ikke har været muligt at fremskaffe kandidater til at stille op til ældrerådvalg, hvorfor forpligtelsen til at nedsætte ældreråd, jf. § 30, stk. 1, ikke kan efterleves. Et andet eksempel er, at et eller flere siddende medlemmer af ældrerådet frafalder midt i en valgperiode, hvilket kan medføre, at der i en periode ikke er et fuldtalligt ældreråd i den pågældende kommune, jf. kravet om mindst fem medlemmer. Der er ikke tale om en udtømmende opstilling. Det understreges, at dispensationsmuligheden alene tiltænkes anvendt, når det vurderes tvingende nødvendigt grundet utilsigtede situationer, som bevirker, at loven ikke kan overholdes.

Til nr. 7

Klager over hjælp efter servicelovens §§ 83 og 84 skal i dag behandles af klagerådet, inden klagen kan indbringes for Det Sociale Nævn. Det foreslås med henblik på at forenkle klageadgangen på det sociale område, at bestemmelserne i retssikkerhedslovens §§ 34-36 om klageråd ophæves, således at klager over afgørelser efter servicelovens § 83 (midlertidig hjælp) og § 84 (afløsning og aflastning) fremover i lighed med andre klager på det

sociale område skal sendes direkte til de sociale nævn efter kommunalbestyrelsens behandling.

Til § 3

Den foreslåede ændring i sundhedslovens § 219, stk. 3, 2. pkt., om at tilsynsrapporter skal sendes til bruger- og pårørenderåd samt ældreråd, er alene en konsekvens som følge af, at det foreslås at ophæve forpligtelsen til at nedsætte bruger- og pårørenderåd i tilknytning til plejeboliger m.v. og at forenkle reglerne om ældreråd, jf. lovforslagets § 1, nr. 4 og § 2, nr. 1-5.

Til § 4

Det foreslås i *stk. 1*, at loven træder i kraft den 1. juli 2010. De foreslåede bestemmelser, som ændrer reglerne om optagelse på Tilbudsportalen samt om godkendelse og tilsyn med private opholdssteder for børn og unge og private bo- og behandlingstilbud, foreslås dog først at træde i kraft 1. januar 2011. Disse forslag hænger tæt sammen med dele af det lovforslag, som udmønter aftalen om Barnets Reform, som i sin helhed foreslås at træde i kraft 1. januar 2011.

Det foreslås dog i *stk. 2*, at kravet om afgørelse om optagelse af private tilbud efter servicelovens §§ 101 og 107 som betingelse for registrering på Tilbudsportalen, jf. lovforslagets § 1, nr. 1, ikke skal gælde private tilbud, som ved lovens ikrafttræden allerede er godkendt efter den gældende § 144, men som endnu ikke er registreret på Tilbudsportalen. Disse tilbud vil umiddelbart kunne optages på Tilbudsportalen, da de med godkendelsen må antages allerede at opfylde kravene.

Den før lovens ikrafttræden trufne godkendelse efter servicelovens § 144 vil ligesom i dag efter de almindelige forvaltningsretlige regler kunne tilbagekaldes ud fra en afvejning af hensynet til på den ene side adressaten og dennes evt. forventninger og på den anden side de hensyn, der taler for en tilbagekaldelse. Tilbagekaldes en sådan afgørelse om godkendelse, er betingelserne for tilbuddets registrering i Tilbudsportalen ikke længere opfyldt.

Det foreslås i *stk. 3*, at klagesager om afgørelser om hjælp efter servicelovens §§ 83 og 84, som klagerådet ikke har givet indstilling til kommunalbestyrelsen om forinden ikrafttrædelsen af ophævelsen af klagerådsinstansen den 1. juli 2010, sendes tilbage til kommunalbestyrelsen. Dette gælder således sager, i hvilke der ikke er givet indstilling til kommunalbestyrelsen inden udgangen af den 30. juni 2010. Fastholder kommunalbestyrelsen sin beslutning, sendes klagen til de sociale nævn på lige fod med andre sager på det sociale område.

Det foreslås i *stk. 4*, at lov om forebyggende hjemmebesøg til ældre m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 868 af 10. september 2009, ophæves. Forslaget er en konsekvens af, at det samtidig foreslås at give kommunalbestyrel-

serne mulighed for at tilbyde forebyggende hjemmebesøg efter serviceloven, jf. bemærkningerne til forslaget § 1, nr. 7.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 941 af 1. oktober 2009, som ændret ved § 10 i lov nr. 434 af 8. maj 2006 og § 2 i lov nr. 316 af 28. april 2009, foretages følgende ændringer:

§ 14. Indenrigs- og socialministeren samler og formidler oplysninger om kommunale, regionale og private tilbud efter §§ 32 og 36, § 67, stk. 1-3, §§ 101, 103, 104 og 107-110 og § 142, stk. 1, 4 og 5, i en landsdækkende oversigt (Tilbudsportalen).

Stk. 2. Kun tilbud, som er registreret i Tilbudsportalen, kan indgå i kommunalbestyrelsens forsyning, jf. § 4, stk. 2.

Stk. 3. Indenrigs- og socialministeren kan foretage anmeldte og uanmeldte tilsynsbesøg i de registrerede tilbud for at kontrollere, om de faktiske forhold er i overensstemmelse med registreringerne i Tilbudsportalen. Efter et tilsynsbesøg kan indenrigs- og socialministeren påtale uoverensstemmelser over for henholdsvis kommunalbestyrelsen i den kommune eller regionsrådet i den region, som fører tilsyn med tilbuddet, og underrette kommunalbestyrelsen i brugernes opholdskommuner. Indenrigs- og socialministeren sender tilsynsrapporterne til handicapråd og bruger- og pårørenderåd i de berørte kommuner.

Stk. 4. Indenrigs- og socialministeren fastsætter i en bekendtgørelse nærmere regler om Tilbudsportalen, herunder om kommuners og regioners pligt til at give oplysninger til Tilbudsportalen. Indenrigs- og socialministeren kan endvidere beslutte, at Tilbudsportalen skal omfatte andre tilbud end de tilbud, som er nævnt i stk. 1.

§ 17. Kommunalbestyrelsen skal nedsætte bruger- og pårørenderåd i tilknytning til plejehjem m.v., jf. § 192, plejeboligbebyggelser omfattet af lov om almene boliger m.v. eller lov om boliger for ældre og personer med handicap og andre tilsvarende boligenheder. Kommunalbestyrelsen fastsætter sammensætningen af rådet under hensyntagen til lokale forhold, dog således, at brugere og pårørende udgør et flertal i rådet. Rådets opgave er at repræsentere beboernes og lejernes interesser, og rådet skal inddrages ved fastlæggelsen af retningslinjerne for den daglige pleje- og omsorgsindsats i de pågældende boligenheder, herunder retningslinjer for kostplaner, arbejdsrutiner, aktiviteter, samvær m.v. Bestemmelsen omfatter alene de beboere og lejere i de nævnte boligformer, der modtager kommunale serviceydelser.

1. I § 14 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. Private tilbud efter § 66, nr. 4, og §§ 101 og 107 kan kun registreres i Tilbudsportalen, hvis den stedlige kommunalbestyrelse har truffet afgørelse om optagelse af tilbuddet som generelt egnet. Har en anden kommunalbestyrelse eller et regionsråd indgået en generel aftale om anvendelse af samtlige pladser i tilbuddet, træffes afgørelse efter 1. pkt. dog af denne kommunalbestyrelse eller dette regionsråd.«

Stk. 3-4 bliver herefter stk. 4-5.

2. I § 14, stk. 3, 3. pkt., der bliver stk. 4, 3. pkt., udgår »og bruger- og pårørenderåd«.

3. I § 14, stk. 4, 1. pkt., der bliver stk. 5, 1. pkt., indsættes efter »nærmere regler om Tilbudsportalen, herunder«: »om afgørelse om optagelse efter stk. 3 og«.

4. § 17 ophæves.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen fastsætter i samarbejde med rådet vedtægterne for dets arbejde. I vedtægterne fastsættes bl.a. regler for valg af medlemmer, valgperiode samt rådets arbejdsområde og kompetence.

§ 32. ...

Stk. 2. Indenrigs- og socialministeren fastsætter nærmere regler om samarbejdet med forældre, om inddragelse af barnet eller den unge, om udredning af barnets eller den unges behov og om fremgangsmåden ved kommunens behandling, herunder om en etablering af kommunale team, som skal udrede barnets nedsatte funktionsevne, og udvalg, som skal visitere barnet til et tilbud.

§ 52. ...

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan iværksætte hjælp inden for følgende typer af tilbud:

- 1) Konsulentbistand med hensyn til barnets eller den unges forhold. Kommunalbestyrelsen kan herunder bestemme, at barnet eller den unge skal søge dagtilbud, fritidshjem, ungdomsklub, uddannelsessted eller lignende.
- 2) Praktisk, pædagogisk eller anden støtte i hjemmet.
- 3) Familiebehandling eller behandling af barnets eller den unges problemer.
- 4) Døgnophold, jf. § 55, for både forældremyndighedsindehaveren, barnet eller den unge og andre medlemmer af familien i en plejefamilie, på et godkendt opholdssted eller på en døgninstitution, jf. § 66, nr. 1, 2, 4 og 5, eller i et botilbud, jf. § 107 eller § 144.
- 5) Aflastningsordning, jf. § 55, i en netværksplejefamilie, i en plejefamilie, på et godkendt opholdssted eller på en døgninstitution, jf. § 66, nr. 1, 2, 4 og 5.
- 6) Udpegning af en personlig rådgiver for barnet eller den unge.
- 7) Udpegning af en fast kontaktperson for barnet eller den unge og for hele familien.
- 8) Anbringelse af barnet eller den unge uden for hjemmet på et anbringelsessted, jf. § 66.
- 9) Formidling af praktiktilbud hos en offentlig eller privat arbejdsgiver for den unge og i den forbindelse udbetaling af godtgørelse til den unge.
- 10) Anden hjælp, der har til formål at yde rådgivning, behandling og praktisk og pædagogisk støtte.

5. § 32, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Socialministeren fastsætter nærmere regler om samarbejdet med forældre, om inddragelse af barnet eller den unge, om udredning af barnets eller den unges behov og om fremgangsmåden ved kommunens sagsbehandling.
«

6. I § 52, stk. 3, nr. 4, udgår »eller § 144«.

7. Efter § 79 indsættes:

§ 79 a. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde forebyggende hjemmebesøg til alle borgere, der er fyldt 75 år, og som bor i kommunen.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen tilrettelægger besøgene efter behov. Kommunalbestyrelsen skal dog tilbyde mindst ét årligt forebyggende hjemmebesøg.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan vælge at undtage de borgere, som modtager både personlig pleje og praktisk hjælp efter § 83, fra ordningen om forebyggende hjemmebesøg.

Stk. 4. Socialministeren kan i samarbejde med indenrigs- og sundhedsministeren fastsætte regler om de kommunale forpligtelser efter stk. 1-3, herunder om samordning med

andre generelle kommunale forebyggende og aktiverende foranstaltninger.

§ 89. Afgørelsen skal meddeles ansøgeren skriftligt og skal være ledsaget af en skriftlig begrundelse. Af afgørelsen skal det fremgå, hvilke af ansøgerens anmodninger om hjælp kommunalbestyrelsen har kunnet eller ikke har kunnet imødekomme, jf. § 88, stk. 1, samt hvilke krav der stilles til leverancesikkerheden i forbindelse med effektueringen af afgørelsen, jf. § 90, stk. 1.

Stk. 2. Til brug for afgørelsen efter stk. 1 udarbejder kommunen et skema. Skemaet skal som minimum indeholde oplysninger om, hvilke opgaver hjælpen omfatter, formålet med hjælpen, og for hvilken periode hjælpen gives. Skemaet udfyldes i samarbejde med ansøgeren og udleveres til ansøgeren som supplement til afgørelsen.

Stk. 3. For beboere i plejehjem m.v., jf. § 192, lejere i plejeboligbebyggelser, der er omfattet af lov om almene boliger m.v. eller lov om boliger for ældre og personer med handicap, og lejere i tilsvarende boligheder skal skemaet efter stk. 2 endvidere indeholde oplysninger om den samlede plan for pleje- og omsorgsindsatsen for ansøgeren. 1. pkt. omfatter alene de beboere og lejere i de nævnte boligformer, der modtager kommunale serviceydelser. Skemaet udfyldes i samarbejde med ansøgeren, nærmeste pårørende eller anden nærtstående og eventuelt ansøgerens egen praktiserende læge. Skemaet udleveres til ansøgeren i forbindelse med afgørelsen.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen skal i forbindelse med afgørelsen om hjælp efter § 83 oplyse om, hvilken person der kan kontaktes på myndighedens vegne, hvis modtageren af hjælpen har spørgsmål vedrørende den personlige og praktiske hjælp, eller hvis den tildelte hjælp ikke leveres i overensstemmelse med afgørelsen, jf. § 90.

§ 101. ...

Stk. 4. En person, der er visiteret til behandling, kan vælge at blive behandlet i et andet offentligt behandlingstilbud eller godkendt privat behandlingstilbud af tilsvarende karakter som det, der er visiteret til efter stk. 1.

Stk. 5. Fristen efter stk. 2 kan fraviges, hvis personen vælger at blive behandlet i et andet offentligt eller godkendt privat behandlingstilbud end det, kommunalbestyrelsen har visiteret til efter stk. 1.

§ 143. Indenrigs- og socialministeren kan i en bekendtgørelse fastsætte nærmere regler om godkendelse af og tilsyn med plejefamilier og opholdssteder efter § 142, stk. 1, 4 og 5.

Stk. 2. Indenrigs- og socialministeren kan i en bekendtgørelse fastsætte nærmere regler om tilsyn med netværksplejefamilier, jf. § 142, stk. 2.

§ 144. Private botilbud efter § 107 skal være godkendt som generelt egnede af kommunalbestyrelsen i den

8. § 89, stk. 1, affattes således:

»I forbindelse med afgørelsen efter dette kapitel skal ansøgeren skriftligt oplyses om, hvilken hjælp der er bevilget. Kommunalbestyrelsen kan ved mindre, begunstigende justeringer i hjælpen undlade at fremsende en ny skriftlig oplysning herom til borgeren.«

9. § 89, stk. 2 og 3, ophæves.
Stk. 4 bliver herefter stk. 2.

10. I § 101, stk. 4 og 5, udgår »godkendt«.

11. I § 143, stk. 1, ændres »plejefamilier og opholdssteder efter § 142, stk. 1, 4 og 5« til: »plejefamilier efter § 142, stk. 1 og 4«.

12. § 144 ophæves.

stedlige kommune. Godkendelsen skal også omfatte den hjælp efter loven, der ydes af det private botilbud under opholdet. Dette gælder dog ikke for tilbud, hvor en kommunalbestyrelse eller et regionsråd har indgået en generel aftale om anvendelse af et botilbud, herunder om tilsyn.

Stk. 2. Private behandlingstilbud efter § 101, stk. 1, skal være godkendt som generelt egnede af kommunalbestyrelsen i den stedlige kommune. Dette gælder dog ikke for tilbud, hvor en kommunalbestyrelse eller et regionsråd har indgået en generel aftale om anvendelse af et privat behandlingstilbud, herunder om tilsyn.

Stk. 3. Afgørelser efter stk. 1 og 2 kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 4. Indenrigs- og socialministeren fastsætter i en bekendtgørelse nærmere regler om godkendelse af og tilsyn med botilbud til voksne.

Stk. 5. Indenrigs- og socialministeren fastsætter i en bekendtgørelse nærmere regler om godkendelse og tilsyn med behandlingstilbud efter § 101.

§ 148 a. Den stedlige kommunalbestyrelse fører det generelle driftsorienterede tilsyn med tilbuddets personale, bygninger og økonomi.

Stk. 2. Det generelle driftsorienterede tilsyn omfatter ikke tilbud, hvor en anden kommune eller region har indgået en generel aftale om anvendelse af samtlige pladser i tilbuddet og om tilsyn, eller hvor tilbuddet er omfattet af regionsrådets generelle driftsorienterede tilsyn, jf. § 5, stk. 7.

§ 151. Den stedlige kommune, jf. § 148 a, har pligt til at føre tilsyn med, at de kommunale opgaver efter §§ 83 og 86 løses i overensstemmelse med de afgørelser, kommunalbestyrelsen har truffet efter disse bestemmelser og i henhold til kommunalbestyrelsens vedtagne kvalitetsstandarder, jf. §§ 138 og 139.

Stk. 2. Som led i tilsynsforpligtelsen efter stk. 1 skal kommunalbestyrelsen hvert år foretage mindst ét anmeldt og ét uanmeldt tilsynsbesøg på plejehjem m.v., jf. § 192, i plejeboligbebyggelser, der er omfattet af lov om almene boliger m.v. eller lov om boliger for ældre og personer med handicap, og i andre, tilsvarende boligheder i kommunen. Tilsynet omfatter indsatsen over for de beboere og lejere, der modtager kommunale serviceydelser. Tilsynet må ikke varetages af leverandører eller personer, der udfører opgaver på området.

Stk. 3. Efter hvert tilsynsbesøg udarbejder kommunalbestyrelsen en tilsynsrapport til brug for opfølgningen på tilsynsbesøget. Tilsynsrapporterne offentliggøres og sendes til høring i bruger- og pårørenderådet, jf. § 17, samt i det kommunale ældreråd, jf. § 30 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. Den enkelte bruger eller pårørende skal endvidere have tilbud om løbende at få tilsendt tilsynsrapporterne. Kommunalbestyrelsen har pligt til på anmodning fra bruger- og pårørenderådet eller det kommunale ældreråd at

13. I § 148 a, stk. 1, indsættes efter »og økonomi«: », herunder om grundlaget for afgørelsen efter § 14, stk. 3, om optagelse af et privat tilbud på Tilbudsportalen fortsat består«.

14. I § 148 a indsættes som *stk. 3:*

»*Stk. 3.* Socialministeren fastsætter nærmere regler om tilsyn med private opholdssteder efter § 66, nr. 4, private behandlingstilbud efter § 101 og private botilbud efter § 107.«

15. I § 151, stk. 2, 1. pkt., og § 151 a, stk. 2, 1. pkt., udgår »ét anmeldt og«.

16. § 151, stk. 3-5, ophæves.

tilbyde det pågældende råd en mundtlig præsentation og en drøftelse af tilsynsrapporterne.

Stk. 4. Mindst én gang årligt udarbejder og offentliggør kommunalbestyrelsen en samlet redegørelse om tilsynet efter stk. 2 og 3 samt om det sundhedsfaglige tilsyn efter § 219 i sundhedsloven. Redegørelsen skal endvidere indeholde en opgørelse over, hvad der i forbindelse med tilsynet er blevet afdækket om sammenhængen mellem de ydelser, der er truffet afgørelse om, og de faktisk leverede ydelser. Redegørelsen offentliggøres og sendes til høring i bruger- og pårørenderådet, jf. § 17, og i det kommunale ælderåd. Kommunalbestyrelsen drøfter herefter redegørelsen på et møde med henblik på opfølgning af tilsynet.

Stk. 5. Indenrigs- og socialministeren fastsætter i en bekendtgørelse regler om tilsyn efter stk. 2-4. Ministeren kan herunder fastsætte regler om, at medlemmer af kommunalbestyrelsen ikke må deltage i den faktiske udførelse af tilsynet.

§ 151 a. Pligten til at følge op på enkeltsager og føre tilsyn, jf. § 148, stk. 1 og 2, og § 151, stk. 1, påhviler for lejere og beboere i friplejeboliger kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor friplejeboligerne ligger.

Stk. 2. Som led i tilsynsforpligtelsen skal kommunalbestyrelsen hvert år foretage mindst ét anmeldt og ét uanmeldt tilsynsbesøg i friplejeboligerne. Tilsynet omfatter indsatsen over for de lejere og beboere, der modtager kommunale serviceydelser. Tilsynet må ikke varetages af friplejeboligleverandører eller personer, der udfører opgaver for den friplejeboligleverandør, som tilsynet omfatter.

Stk. 3. Efter hvert tilsynsbesøg udarbejder kommunalbestyrelsen en tilsynsrapport til sikring af, at den service, der generelt leveres i friplejeboligbebyggelsen, er i overensstemmelse med friplejeboligleverandørens certifikation. Kommunalbestyrelsen offentliggør tilsynsrapporten.

§ 161. Indenrigs- og socialministeren fastsætter i en bekendtgørelse regler om betaling for tilbud efter kapitel 16 og om opgørelse af indkomstgrundlaget for betalingen.

Stk. 2. Der opkræves ikke betaling for udgifter til personale, når hjælpen efter § 83, stk. 1, og §§ 84 og 85 er varig.

Stk. 3. Uanset bestemmelsen i stk. 2 kan der opkræves betaling for personaleudgifter til madserviceordninger.

Stk. 4. Indenrigs- og socialministeren kan fastsætte nærmere regler om den maksimale egenbetaling og regulering heraf for madserviceordninger for beboere i plejebolig og plejehjem, botilbud efter §§ 107 og 108 i lov om social service og lignende boligenheder, hvortil der er knyttet omsorgs- og servicefunktioner med tilhørende personale.

§ 166. Kommunalbestyrelsens afgørelser efter denne lov kan, medmindre andet er fastsat i denne lov eller i

17. § 151 a, stk. 3, affattes således:

»Stk. 3. Som led i hvert tilsynsbesøg skal kommunalbestyrelsen sikre, at den service, der generelt leveres i friplejeboligbebyggelsen, er i overensstemmelse med friplejeboligleverandørens certifikation. «

18. I § 161, stk. 3, indsættes efter »til madserviceordninger«: »og til midlertidig hjælp efter § 83, stk. 1«.

19. § 166, stk. 2, ophæves.

lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, indbringes for det sociale nævn efter reglerne i kapitel 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Stk. 2. En klage over en afgørelse om hjælp efter § 83 og § 84, stk. 1, kan først indbringes for det sociale nævn, når

- 1) klagen har været behandlet af klagerådet, jf. § 34, stk. 1, nr. 1, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, og
- 2) kommunalbestyrelsen har taget stilling til klagerådets indstilling.

§ 12 c. Til brug for tilrettelæggelsen af omsorgsopgaver m.v. efter kapitel 16 i lov om social service, lov om forebyggende hjemmebesøg til ældre m.v. og sundhedsloven samt til brug for opfølgning af sager efter §§ 8-10 i lov om sygedagpenge kan kommunalbestyrelser og sygehuse udveksle oplysninger om indlæggelse på og udskrivning fra sygehuse af borgere i kommunen. Udvekslingen kan ske automatisk og uden borgerens samtykke.

§ 30. I hver kommune etableres et ældreråd. Ældrerådets medlemmer vælges ved direkte valg. Ældrerådet rådgiver kommunalbestyrelsen i ældrepolitiske spørgsmål og formidler synspunkter mellem borgerne og kommunalbestyrelsen om lokalpolitiske spørgsmål, der vedrører de ældre.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal høre ældrerådet om alle forslag, der vedrører de ældre.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen afgør, om der er grundlag for at nedsætte flere ældreråd.

§ 31. Ældrerådet består af mindst 5 medlemmer, og for hvert medlem vælges en stedfortræder. Der kan ikke anvendes listeopstillinger eller indgås valgforbund i forbindelse med valg til ældreråd.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen sørger for, at der afholdes valg til ældrerådet mindst hvert fjerde år, og fastsætter i samarbejde med ældrerådet regler for, hvordan valget skal afholdes.

§ 2

I lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, jf. lovbekendtgørelse nr. 1203 af 10. december 2009, som ændret ved § 11 i lov nr. 434 af 8. maj 2006 og § 1 i lov nr. 316 af 28. april 2009, foretages følgende ændringer:

1. I § 12 c indsættes efter »Til brug for tilrettelæggelsen af omsorgsopgaver m.v. efter«: »§ 79 a og« og », lov om forebyggende hjemmebesøg til ældre m.v.« udgår.

2. I § 30, *stk. 1, 1. pkt.*, ændres »etableres et ældreråd« til: »etableres mindst ét ældreråd«.

3. § 30, *stk. 2 og 3*, affattes således:

»*Stk. 2.* Ældrerådet består af mindst 5 medlemmer, og for hvert medlem kan vælges en stedfortræder. Der kan ikke anvendes listeopstillinger eller indgås valgforbund i forbindelse med valg til ældreråd.

»*Stk. 3.* Kommunalbestyrelsen skal i samarbejde med ældrerådet fastlægge de nærmere rammer for rådets virke, herunder aftale nærmere om, hvordan og i hvilket omfang ældrerådet skal høres. Såfremt der ikke kan opnås enighed om, hvordan og i hvilket omfang ældrerådet skal høres, skal kommunalbestyrelsen høre ældrerådet om alle forslag, der vedrører de ældre. «

4. § 31 affattes således:

»§ 31. Kommunalbestyrelsen fastsætter i samarbejde med ældrerådet vedtægter for ældrerådet. Ældrerådet fastsætter selv sin forretningsorden.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen betaler udgifterne ved ældrerådets virksomhed og stiller sekretariatsbistand til rådighed, hvis rådet ønsker dette.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen yder diæter, erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste og udgiftsgodtgørelse efter reglerne i § 16 a i lov om kommunernes styrelse til ældrerådets medlemmer.

§ 32. Personer, der har fast bopæl i kommunen, og som er fyldt 60 år, har valgret og er valgbare til ældrerådet.

§ 33. Kommunalbestyrelsen fastsætter i samarbejde med ældrerådet vedtægter for ældrerådet. Ældrerådet fastsætter selv sin forretningsorden.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen betaler udgifterne ved ældrerådets virksomhed og stiller sekretariatsbistand til rådighed, hvis rådet ønsker dette.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen yder diæter, erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste og udgiftsgodtgørelse efter reglerne i § 16 a i lov om kommunernes styrelse til ældrerådets medlemmer.

Klageråd

§ 34. Kommunalbestyrelsen nedsætter et klageråd, der 1) drøfter, vurderer og videreformidler klager over afgørelser om tilbud efter §§ 83 og 84 i lov om social service, og

2) følger udviklingen på området og medvirker til, at opgaverne løses i overensstemmelse med kommunalbestyrelsens målsætninger.

Stk. 2. Klagerådet afgør, hvilke generelle og konkrete spørgsmål vedrørende personlig hjælp og pleje m.v. rådet vil forelægge for kommunalbestyrelsen. Klagerådet kan udtale kritik og foreslå ændringer på området. Velfærdsministeren fastsætter regler for klagerådets behandling af klagesager, jf. § 74.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen sørger for, at klagerådet får de nødvendige generelle og lokale oplysninger om hjælpen som nævnt i stk. 1.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen afgør efter drøftelse med ældrerådet, om der er grundlag for at nedsætte flere klageråd.

§ 35. Kommunalbestyrelsen sørger for, at der vælges medlemmer til klagerådet mindst hvert fjerde år, og fastsætter i samarbejde med ældrerådet regler for, hvordan medlemmerne skal vælges.

Stk. 2. Klagerådet består af

- 1) 3 medlemmer, der vælges af kommunens ældreråd blandt dets medlemmer,
- 2) 2 medlemmer, der vælges af kommunalbestyrelsen blandt dens medlemmer, og
- 3) 1 medlem, der vælges af invalideorganisationerne i kommunen.

Stk. 4. Et medlem af rådet er ikke forpligtet til at modtage diæter eller udgiftsgodtgørelse, der tilkommer den pågældende efter stk. 3.«

5. § 32 affattes således:

»§ 32. Kommunalbestyrelsen sørger for, at der afholdes valg til ældrerådet mindst hvert fjerde år, og fastsætter i samarbejde med ældrerådet regler for, hvordan valget skal afholdes.

Stk. 2. Personer, der har fast bopæl i kommunen, og som er fyldt 60 år, har valgret og er valgbare til ældrerådet.

Stk. 3. Er der ikke fire uger før valgdagen opstillet det nødvendige antal kandidater, kan kommunalbestyrelsen i samarbejde med det siddende ældreråd beslutte at aflyse afstemningen. Alle de opstillede kandidater er i så fald valgt. «

6. § 33 affattes således:

»§ 33. Socialministeren kan efter ansøgning fra kommunalbestyrelsen give dispensation fra reglerne i §§ 30-32.«

7. Overskriften før § 34 ophæves, og §§ 34-36 ophæves.

Stk. 3. Det medlem, der vælges efter stk. 2, nr. 3, af invalideorganisationerne i kommunen, skal modtage social pension, være under 60 år og have fast bopæl i kommunen.

Stk. 4. For hvert medlem vælges en stedfortræder. Hvis der er 5 medlemmer i ældrerådet, vælges der kun 2 stedfortrædere blandt dets medlemmer.

Stk. 5. Klagerådet vælger selv sin formand blandt de medlemmer, der er valgt af ældrerådet.

§ 36. Kommunen betaler udgifterne ved klagerådets virksomhed og stiller sekretariatsbistand til rådighed for rådet.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at de medlemmer af klagerådet, der ikke er medlemmer af kommunalbestyrelsen, skal have diæter, erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste og udgiftsgodtgørelse efter reglerne i § 16 a i lov om kommunernes styrelse.

§ 219. Sundhedsstyrelsen gennemfører én gang årligt et uanmeldt tilsynsbesøg vedrørende de sundhedsmæssige forhold på plejehjem m.v. omfattet af lov om social service, i plejeboligbebyggelser omfattet af lov om almene boliger m.v. eller lov om boliger for ældre og personer med handicap og andre tilsvarende boligenheder i kommunen. Tilsynet omfatter indsatsen over for de beboere og lejere, der modtager kommunale serviceydelser.

Stk. 2. Efter hvert tilsynsbesøg udarbejder Sundhedsstyrelsen en tilsynsrapport om de sundhedsmæssige forhold på plejehjemmet m.v. til brug for plejehjemmets og kommunens opfølgning på konstaterede fejl og mangler ved de sundhedsmæssige forhold. Tilsynsrapporten sendes endvidere til bruger- og pårørenderådet, jf. lov om social service, og til det kommunale ældreråd, jf. lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Stk. 3-6. ...

§ 3

I sundhedsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 95 af 7. februar 2008, som ændret bl.a. ved § 1 i lov nr. 538 af 17. juni 2008 og senest ved lov nr. 1521 af 27. december 2009, foretages følgende ændring:

1. § 219, stk. 3, 2. pkt., ophæves.

§ 4

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2010. § 14, stk. 3, § 14, stk. 4, § 52, stk. 3, nr. 4, § 101, stk. 4 og 5, § 143, stk. 1, § 144, § 148 a, stk. 1 og § 148 a, stk. 3, i lov om social service, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 1, 3, 6, og 10-14, træder dog først i kraft 1. januar 2011.

Stk. 2. § 14, stk. 3, i lov om social service, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 1, finder ikke anvendelse for private tilbud, der den 1. januar 2011 er godkendt efter § 144 i lov om social service.

Stk. 3. Alle sager om hjælp efter servicelovens §§ 83 og 84, der verserer ved klagerådet efter de hidtil gældende §§ 34-36 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, og hvori der ikke er afgivet indstilling til kommunalbestyrelsen senest den 30. juni 2010, tilbagesendes til kommunalbestyrelsen.

Stk. 4. Lov nr. 1117 af 20. december 1995 om forebyggende hjemmebesøg til ældre m.v. ophæves.

